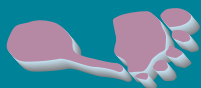

VJESNIK
FRANJEVAČKE
PROVINCIJE
PRESVETOGA
OTKUPITELJA

Godina 59. Broj 3. Split, 2010.

USTANOVE

Split - Provincijalat Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja
www.franjevci-split.hr
 provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr
 Split - Franjevački klerikat
franjevacki-klrikat@st.t-com.hr
 Split - Franjevački institut za kulturu mira
www.franjevacki-institut.hr
kultura-mira@st.t-com.hr
 Makarska - Služba Božja
sluzba-bozja@st.t-com.hr
 Knin - Caritas župe sv. Ante
caritas_knin@inet.hr
 Zagreb - Vicepostulatura oca Antića
otac-antic@zg.t-com.hr
 Frankfurt/M - Hrvatski dušobrižnički ured
www.kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

SAMOSTANI

Knin - Franjevački samostan Sv. Ante
franjevacki-samostan-knin@si.t-com.hr
 Visovac - Franjevački samostan Gospe Visovačke
samostan@visovac.hr
www.visovac.hr
 Zaostrog - Franjevački samostan
www.samostan-zaostrog.hr

ŽUPE

Banjevci - Župa sv. Nikole Tavelića
zupa.banjevci@hi.t-com.hr
 Bilice - Župa Uznesenja BDM
www.zupabilice.hr
 Proložac - Župa sv. Mihovila
www.prolozac.com
prolozac@prolozac.com
 Runovići - Župa Gospe Karmelske
www.runovici.hr
 Split - Župa Gospe od Zdravlja
zupa-gospe@st.t-com.hr
 Sinj - Župa Gospe Sinjske
www.gospa-sinjska.t-com.hr
gospasinjska@hi.t-com.hr
 Studenci - Župa sv. Ilije
www.studenci.hr
 Šibenik - Župa sv. Ante - Šubićevac
www.subicevac.com
zupa@subicevac.hr
 Zagreb - Župa M. B. Lurdske
www.gospa-lurdska.hr
 Geretsried - Pfarrei Maria Hilf
www.pfarreimariahilf.de

MISIJE

Darmstadt-Hrvatska katolička misija
krotische.gemeinde.darmstadt@t-online.de
 Düsseldorf - Hrvatska katolička misija
www.cro.mission-duesseldorf.de
 Esslingen - Hrvatska katolička misija
hkz-es@arcor.de

Frankfurt/M - Hrvatska katolička misija
www.zupa-frankfurt.de
 Freising - Hrvatska katolička misija
croliculum@online.de
 Kelkheim - Hrvatska katolička misija
www.HKZ-MTH.de
KroatischeKath.GemeindeMTH@t-online.de
 Köln-Hrvatska katolička misija
www.hkm-koeln.de
hkm@hkm-koeln.de
 London - Hrvatska katolička misija
hkmlondon@gmail.com
 München - Hrvatska katolička misija
www.baykro.de
 Sindelfingen - Hrvatska katolička misija
www.kkgsifi.de
kkg.sifi@drs.de
 Stuttgart-Bad Cannstatt - Hrvatska katolička misija
www.HKZ.Badcannstatt.de
hkz_badcannstatt@yahoo.de
 Stuttgart-HKZ Bl. A. Stepinac i Sv. Martin
www.kkgs.de
info@kkgs.de
 Vancouver - Hrvatska župa Srca Marijina
www.heartofmary.ca
 Wuppertal - Hrvatska katolička misija
ujac@wtal.de

OSOBNJE ADRESE

Ajdučić, fra Nikica
nikica.ajducic@st.t-com.hr
 Ančić, fra Božo
frabozaancic@yahoo.de
 Balajić, fra Siniša - Roma
sinke@libero.it
 Bašić, fra Karlo
karlobasic@net.hr
 Bebić, fra Josip
josip.bebic@kroatenseelsorge.de
 Boban, fra Đužo
fratar@pacbell.net
 Brkan, fra Jure
juraj.brkan@st.t-com.hr
 Brnas, fra Branko
b.brnas@12move.de
 Buljan, fra Vuk
fravuk@gmx.de
 Bustruc, fra Miroslav
miroslav.bustruc@st.t-com.hr
 Crnčević, fra Ante
ante.crncevic@zg.t-com.hr
 Cvitković, fra Josip
frajosipc@yahoo.fr
 Čarić, fra Boris
boris.caric@st.t-com.hr
 Čavka, fra Ante
ante.cavka@st.t-com.hr
 Čovo, fra Ante
ante.covo1@st.t-com.hr
 Čovo, fra Šimun
simun.covo@st.t-com.hr
 Čovo, fra Stjepan
ante-stjepan.covo@st.t-com.hr
 Čugura, fra Frano
pfrano@htomail.com
 Čurčija, fra Božo
bozo.curcija@si.t-com.hr

Čurčija, fra Nikola
nikola.curcija@si.t-com.hr
 Domazet, fra Anđelko
andjelko.domazet@st.t-com.hr
 Doljanin, fra Frano
frafrano@gospa-lurdska.hr
 Dukić, fra Tomislav
t-dukic@kroatische-mission-muenchen.de
 Erceg, fra Ivica
ivica.erceg@du.t-com.hr
 Gotovac, fra Josip
josip.gotovac@si.t-com.hr
 Grbavac, fra Josip
josip.grbavac@st.t-com.hr
 Gulić, fra Petar
fra.petar.gulic@inet.hr
 Gverić, fra Drago
dragoofm@yahoo.fr
 Jukić, fra Nedjeljko
nedjeljko.jukic@st.t-com.hr
 Jurić, fra Ivica
ivicajuric@post.t-com.hr
 Hrgović, fra Jure
frajure@gmail.com
 Kapitanović, fra Vicko
Vicko.Kapitanovic@public.srce.hr
 Klapež, fra Petar
fra.pklapez@gmx.de
 Klarić, fra Josip
josip.klaric@t-online.de
 Kodžoman, fra Joško
josko.kodzoman@zg.t-com.hr
 Križanović, fra Ivan
IvnKrizanovic@aol.com
 Kulović, fra Josip
j.kulovic@arcor.de
 Lubina, fra Petar
petar.lubina@st.t-com.hr
 Marković, fra Ante
frajojo@telda.net
 Milanović Litre, fra Frano
frafraus@yahoo.com
 Milanović Litre, fra Slaven
zupnik@gospa-lurdska.hr
 Milanović Trapo, fra Petar
petarmilanovic49@yahoo.it
 Modrić, fra Miroslav
framiroslav@compuserve.de
 Mrše, fra Marko
marko.mrse@st.t-com.hr
 Moro, fra Dušan
dusan.moro1@st.t-com.hr
 Nimac, fra Marko
framarko@gospa-lurdska.hr
 Nimac, Stipe
stipe.nimac@st.t-com.hr
 Odrlić, fra Miljenko
miljenko.odrljin@st.t-com.hr
 Periša, fra Ante Branko
ante-branko.perisa@st.t-com.hr
 Prolić, fra Mladen
mladen.prolic@st.t-com.hr
 Repeša, fra Josip
josip.repesa@si.t-com.hr
 Runje, fra Domagoj
domagoj.runje@libero.it
 Šabić, fra Nediljko
pnsabic@web.de
 Šimić, fra Josip
josip.simic1@zg.t-com.hr
 Šimunović Jurić, fra Jure
jure.juric-simunovic@st.t-com.hr
 Šimunović, fra Ljubomir
ljubomirsimunovic@yahoo.com
 Škopljanac Mačina, fra Ivan
macina@arcor.de
 Šušnjara, fra Stipe
stipe.susnjara@st.t-com.hr
 Tolić, fra Zvonko
ztolic@gmail.com
 Tolić, fra Željko
zeljko.tolic@st.t-com.hr
 Toplak, fra Blaž
blaz.toplak@st.t-com.hr
 Udovičić, fra Ivica
ivan.udovicic@st.t-com.hr
 Vučković, fra Ante
ante.vuckovic1@st.t-com.hr
 Vukman, fra Marinko
marinko.vukman@drs.de
 Vukušić, fra Ante
ante.vukusic@si.t-com.hr
 Župić, fra Jozo
frajozo@gmx.de

VJESNIK

FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOGA OTKUPITELJA

ISSN: 1334-8248

Osnivač i izdavač:

Provincijalat Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja,
 21000 Split - Trg Gaje Bulata 3
 Tel: 021/ 348-182; Fax: 021/ 347-822;
 e-mail: provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr

Odgovorni urednik: Dr. fra Željko Tolić, provincijal

Glavni urednik: Fra Ante Udovičić

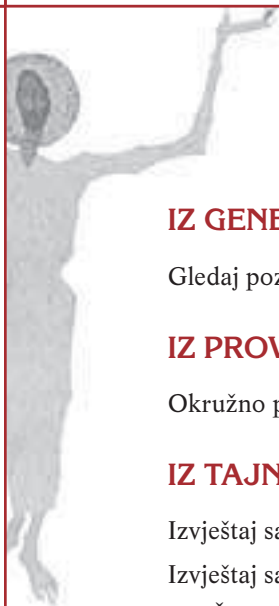
Grafičko uređenje: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o. Solin

List izlazi dvomjesečno

Naslovna stranica:

Josip Biffel, *Krist Kralj*, mozaik u franjevačkoj crkvi
 Uznesenja Marijina u Makarskoj

IZ GENERALNE KURIJE

Gledaj pozorno, meditiraj, motri, preobrazi se u ljubljenog i svjedoči ga 62

IZ PROVINCIJALATA

Okružno pismo o. Provincijala..... 67

IZ TAJNIŠTVA

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 5. svibnja 2010..... 74

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 15. lipnja 2010. 75

Fra Željko Tolić, provincijal izabran za predsjednika JKPM OFM 77

Fra Marko Mrše imenovan generalnim vizitatorom..... 77

Proslavili 50. obljetnicu svećeništva 78

Svećeničko ređenje 81

Mlade mise 82

Oblačenje 82

Radno vrijeme Provincijalata u srpnju i kolovozu..... 82

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

XVII. Obiteljski susret u Zaostrogu 83

Preminula Iva Brekalo Ivuša 84

Korizmeni susret redovnica u Piramatovcima 85

Komemoracija ubijenih u Ravnu 85

Proslavljena 40. obljetnica misije u Sindelfingenu 87

Fra Branko Brnas proslavio tri desetljeća misništva..... 90

Održan Drugi ekumenski dan u Münchenu 92

NAŠI POKOJNICI

† Fra Krsto Vlašić..... 94

† Milan Šimunović..... 98

BIBLIOGRAFIJA

Hrvatska prepoznatljivost u Darmstadtu 99

Gledaj pažljivo, meditiraj, motri, preobraziti se u ljubljeno i svjedoči ga

(Usp. 4pAg 19.22.28)

Predrage Siromašne sestre svete Klare: *Gospodin bio uvijek s vama i neka On učini da vi uvijek budete s Njim!* (Blkl 14).

Prošlo je godinu dana kako smo krenuli s pripremama za slavlje 800. obljetnice utemeljenja vašeg Reda. Slavlje će službeno započeti na Cvjetnicu 2011. i završit će svetkovinom Svete Klare 2012. godine. Sukladno programu što su ga potvrdile predsjednice federacija za vrijeme Kongresa predsjednica Reda svete Klare (OSC), tema za ovu godinu je kontemplativna dimenzija vašeg oblika života, oslušivanje, šutnja i obraćenje.

Ovim pismom, koje i svake godine šaljem u prigodi svetkovine Franjine Biljčice, želim ponuditi nekoliko putova razmišljanja o kontemplaciji, samoći i šutnji kako biste mogle slijediti, po riječima sv. Bonaventure, *“s pomnošću stope vaše preblazene majke (...) prigrljujući s odlučnošću ogledalo siromaštva, primjer poniznosti, štit strpljivosti i naslov poslušnosti”* (Sv. Bonaventura, *Pismo klarisama Asiza*, 1259. godine).

Kontemplacija

Kontemplacija bi se mogla definirati, prije svega, kao otvorenost srca *misteriju* koji nas obavlja, dozvola da nas on posjeduje. U tom smislu kontemplacija znači pražnjenje od svega suvišnoga, kako bi nas ispunio Onaj koji je Sve ispunio. Kontemplirati znači potpuno otvoriti *oči srca* da bismo mogli čitati i otkrivati prisutnost Gospodina u njegovoj riječi, u njegovim sakramentima, u Crkvi i u događanjima povijesti. Kontemplirati znači ušutjeti riječima da bi govorili pogledom punim udivljenja, rukama otvorenim uzajamnom dijeljenju, nogama koje, laganim korakom, kako od nas traži sv. Klara, prelaze granice da navijeste Dobru vijest, te da bi govorili srcem prepunim strastvenosti za Krista i za čovječanstvo, kao što su govorila srca Franje i Klare. Kontemplirati znači unići u ćeliju vlastitog srca i, iz nastanjene šutnje, dopustiti da nas preobraziti Onaj koga, poput Klare, priznajemo: *“zaručnikom plemenitoga roda”* (1PAg 7), s *“najzavodljivijom”* ljepotom (1PAg 9), *“čijoj se ljepoti sveudilj dive blažene nebeske čete”* (4PAg 10), i *“čija ljubav usređuje”* (4PAg 11). Kontemplirati znači *“željeti prije svega da se ima Duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje”* (Prkl 19, 9; usp. Gal 5,13-21. 26; Rim 13,13-14). Kontemplacija je život sjedinjenja s Bogom što, po Franjinim riječima, znači *“imati srce okrenuto Gospodinu”* (NPr 22,19.25) i, prema Klarinim riječima, stavljanje duše, srca i uma u Ogledalo,

u Krista (usp. 3PAg 12sl), sve dok se posve na preobrazi na sliku njegova božanstva (usp. 3PAg 13).

Kontemplacija tako shvaćena nema ništa zajedničko s mlakim, uhodanim, lijenim životom. Kontemplacija znači isključivo izbor Gospodina, potpuno predanje, mogućnost poistovjećenja s Pavlovom: “*Ne živim više ja, nego živi u meni Krist*” (Gal 2,20). Samo Zaručnik je dostatan jer riječ je o Onom “*čija moć je jača od svake druge, čija je velikodušnost šira, čija je ljepota zavodljivija, čija je ljubav slađa i čija je milina otmjenija*” (1PAg 9). Za Klaru kontemplacija nije nešto što bi bilo različito od radikalnog izbora Isusa Krista, nego je nutarnja i neophodna dimenzija samoga tog izbora. Franjevačka kontemplacija treba uvijek biti življena u obzorju nasljedovanja Krista, ona je *kontemplativno nasljedovanje*.

Stoga, riječima svetog oca Franje, možemo reći da kontemplirati znači potpuno se predati Onome koji se nama potpuno predao (PBr 29). Kontemplirati znači gorjeti, utrošiti život za Evandjelje, koje je “*pravilo i život*” za sve nas (PPr 1,1; PrKl 1,2). Uvijek je budila radoznalost činjenica da Klara svoj život u Svetom Damjanu ne definira kao *kontemplativni život*, nego kao *živjeti Evandjelje*. Na taj način Klara kontemplaciju ne smatra oblikom života, nego kao bitnu dimenziju života koja ostaje podložna životu po Evandjelju. Kontemplacija, prema tome, ide ukorak s evanđeoskom kvalitetom života po *odluci* života koji smo prigrlili (usp. 2PAg 11); s čvrstom voljom “*da napredujemo iz dobra u bolje, iz kreposti u krepost*” (1PAg 32) i da koračamo stazom blaženstava (usp. 2PAg 12-13).

Stoga osjećamo potrebu *ponovno krenuti od Evandjelja*, temeljne i utemeljujuće jezgre našeg oblika života, jer će nam samo ono dati mogućnost da zapalimo novi oganj i da ubrizgamo mladu limfu u našu zajedničku osamstoljetnu povijest. Biti kontemplativni uključuje prihvaćanje Evandjelja u njegovim najradikalnijim zahtjevima, bez popusta, bez da opravdavamo uređenje komotnog stila života.

Kontemplacija također ne znači “ne brinuti se” za druge. Strastvenost za Krista znači strastvenost za čovjeka. Kontemplacija koja hrani naš život ne može nikada biti strana životu naših naroda i onomu što im se događa. Stvarnost naše braće, muškaraca i žena, treba nositi u molitvi. Kontemplativna duša je duša koja se osjeća u zajedništvu sa svima, koja sve predstavlja Gospodinu, s njihovim radostima i žalostima, s njihovim nadama i njihovim frustracijama. Nosi sve u svom srcu, sve prihvaća u svoju kontemplativnu dušu.

Stoga, kontemplacija je puno više nego samo produženi trenuci molitve. Potrebno je učiniti da sve vremenite stvari budu u njezinoj službi (usp. PrKl 7,2; PPr 5,2). Kontemplacija je egzistencija življena za Gospodina i

zbog Njega utrošena također u korist drugih. Ne bi ni moglo biti drugačije ako imamo na umu da je kontemplacija, kako tvrdi Klara, oponašanje i nasljedovanje Zaručnika (usp. 2PAg 20-21).

Izvori franjevačke kontemplacije

Gledajući Franju i Klaru lako je otkriti dva glavna izvora njihove kontemplacije: Riječ Božju i liturgiju.

Riječ Božja je bez sumnje glavni izvor molitve Siromaška i njegove Biljčice. Psalmi i biblijski kantici nadahnjuju i hrane njihovu molitvu do te mjere da mirno možemo reći da oboje u samima sebi utjelovljuju lik *siromaha Jahvina* u svakoj njegovoj dimenziji: čovjek koji svoje puno povjerenje stavlja u Gospodina i čovjek koji uranja u adoraciju i u pohvale. Prakticiranje *Molitvenog čitanja Riječi*, koje Crkva tako preporuča u posljednje vrijeme, trebalo bi biti uobičajeno u našim bratstvima ako želimo da se Riječ utjelovi u našoj svakidašnjoj egzistenciji. U tom smislu treba još mnogo učiniti.

Liturgija je povlašteni izvor franjevačke kontemplacije. Na prvom mjestu jer je redoviti kanal kroz koji Franjo i Klara prihvaćaju Božju riječ, Riječ koja nije jednostavni predmet meditacije, nego, više, slavljena i aktualizirana Riječ; riječ koja se pretvara u djelovanje. Osim toga, Franjo i Klara kroz liturgiju intenzivno žive sakramentalnu aktualizaciju otajstva Kristova, osobito kako se očituje u otajstvima utjelovljenja i muke koji, kako dobro znamo, zauzimaju središnje mjesto u kontemplaciji tih dvoje zaljubljenika u siromašnog i raspetog Krista.

Klarina “metoda” kontemplacije

Kao veliki učitelji kontemplacije, i Klara je izradila svoju “metodu”, svoj put, ipak ne prilagođavajući se nijednoj od velikih struja. Riječ je o vrlo jednostavnoj metodi koja izvire iz vlastitoga iskustva. Ta se metoda može sažeti u tri glagola koja se pojavljuju u Klarinom drugom pismu sv. Janji Praškoj: *gledati* (promatrati), *meditirati*, *kontemplirati* (usp. 2PAg 20; 4PAg 19-23). Klarin meditativni hod je ukorijenjen u utjelovljenje Riječi, sažet u otajstvu, u javnom životu i u križu. To je ogledalo u kojem se odražava siromaštvo, poniznost i ljubav Sina Božjega. Kontemplirati svaki dan to ogledalo znači koračati tim putem, bez kolebanja.

Gledati. Pogled uključuje sve osjećaje u kontemplativnom nasljedovanju Isusa Krista. “*Svaki dan unosi dušu svoju u to ogledalo [...] Motri, kažem, na početku ovog ogledala, siromaštvo Onoga koji je stavljen u jasllice i povijen u pelene*” (4PAg 15sl). Nije riječ o nekom romantičnom stavu pred jaslicama, nego o stvarnom iskustvu siromaštva, snažnom izboru siromaštva, kao putu

što ga je poduzeo Sin Božji. Nije riječ o udivljenju, nego želji da se iziđe iz samih sebe i da se motri siromaštvo onoga tko se učinio “*prezrenim za tebe*”. Za Klaru ne preostaje drugi put: “*slijedi njegov primjer postajući prezrenim u ovom svijetu*” (2PAg 19). Motrenje na koje Klara poziva je, u konačnici, pogled zaručnice u Zaručnika, koje, budući da je svakodnevno i ustrajno (usp. 4PAg 15), dovodi do otkrivenja ljepote “*Zaručnika najplemenitijeg roda*” (1PAg 7).

Meditirati. Meditacija za Klaru obuhvaća um i dovodi do shvaćanja poniznosti kao kontrasta koji sablažnjava i očarava: Kralj anđela ovijen u pelene i položen jasllice (usp. 4PAg 19-20). Ako je za Franju binomij siromaštvo – poniznost nerazdjeljiv, on je to i za Klaru. Poniznost izražava dublji aspekt siromaštva: klonuće, poniženje i prijezir. Ako je siromaštvo negacija bogatstva, poniznost je negacija moći. Poniznost je *kenotička* dimenzija nasljedovanja.

Kontemplirati. Kontemplacija na poseban način uključuje srce. Srce je za Klaru mjesto saveza sa Zaručnikom, izražava radikalnost odgovora, potpuno predanje, zajedništvo koje omogućuje uživanje u Bogu. S druge strane, kontemplacija zahtijeva čisto srce (usp. PrKl 10,10) potpuno okrenuto Gospodinu. To omogućuje da se gleda drugim očima, Božjim očima, da se promatra na različiti način, da se shvaća u dubinu. Kontemplirati, stoga, znači imati Kristove osjećaje (usp. *Fil* 2,5), obući se u Krista (usp. *Gal* 3,27; *Ef* 4,24). Kontemplirati znači otvoriti se Duhu koji obnavlja, preobražava i dovodi do svjedočenja, cilja svake kontemplacije.

Gledati - meditati - kontemplirati dimenzije su jednog te istog procesa koji se ne svodi na čisto intelektualno promatranje, nego je iskustvo koje zahvaća cijelu osobu u svim njezinim dimenzijama: duhovnoj, intelektualnoj, afektivnoj i osjetilnoj. To je kao istinska ljubav: obavijajuća (usp. NPr 22,19; 3PAg 12-13; 4PAg 15), koja dovodi do nasljedovanja i do poistovjećivanja s ljubljenom osobom, do preobražavanja ljubitelja u Ljubljenoga.

Šutnja i samoća u službi kontemplacije

Tako misli Klara u svom Pravilu (usp. PrKl 5), tako misli Crkva, tako to izražavaju vaše Konstitucije: “*traženje intimnosti s Bogom sadrži potrebu šutnje, uistinu životne, cijeloga bića*” (*Evangelica Testificatio*, 46; *GGKK OSC*, 81). Tko se želi učvrstiti jedino u intimnosti Božjoj, po primjeru Klare, treba iz svoje duše udaljiti “*svaku buku*” (4Čel 36). I to ne vrijedi samo za vas koje ste izabrale *povučen život*, nego za sve one koji žele živjeti istinski unutarnji život. Šutnja kao put slobode je univerzalna vrijednost, nužna za život u punini, za duboko razmišljanje.

Nastanjena šutnja i samoća su očitovanja preobilnog života koji sam govori. Šutnja i samoća su neophodna sredstva da se usredotoči na bitno, da se živi u nazočnosti Gospodinovoj. Upravo iz te perspektive klauzura dobiva svoju istinsku dimenziju. Bez da se klauzuri oduzima ikakva važnost prema izvanjskom, ne smije se zaboraviti klauzura prema unutra: ne zaustavljati se na sporednom, imati tek za Božju riječ, sabranost osjetila. Ako je za onoga koji živi na rubu ništavila šutnja zastrašujući znak praznine, za onoga koji traži unutarnji mir šutnja, samoća i, u vašem slučaju, klauzura su neusporedivo zgodne prigode za susret s Bogom i s drugima.

Novi čovjek kojemu je vjera dala prodorno oko koje ide preko scenskog i srce sposobno da ljubi nevidljivo, traži šutnju i samoću ne kao bijeg, nego kao sredstva da se zatvori u samoga sebe, traži šutnju i samoću sačinjene od dubokih, istinskih odnosa. Kako god to izgledalo paradoksalno, samo onaj tko je sposoban ostati sam, sposoban je susresti se s drugima. Možda to razjašnjava zašto danas provodimo toliko vremena zajedno i ne uspijevamo susresti se istinski s nekim.

Danas, kako vi, drage moje sestre, tako i mi i svi oni koji žele posvetiti srce isključivo Bogu, trebamo šutnju i samoću, pune Prisutnosti, pažljive na oslušivanje, otvorene za zajedništvo. Moramo njegovati nastanjenu šutnju i samoću da ne bismo bili žrtve aktivizma – i to je također jedna od stvarnih opasnosti u mnogim samostanima. Bog uvijek govori i njegova je šutnja također riječ.

Zaključak

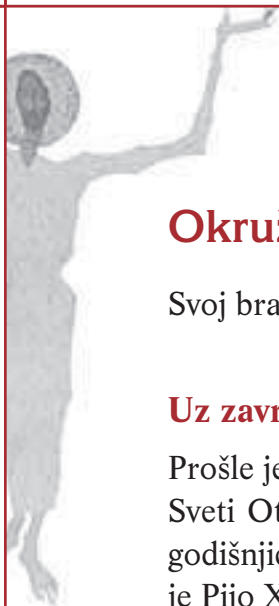
Predrage sestre u Gospodinu, pismo koje sam započeo s nekoliko riječi sv. Bonaventure završavam usvajajući njegove druge riječi. Kao on, i ja od vas tražim da uvijek budete *sjedinjene s Kristom, našim jedinim trajnim dobrom* (usp. Sv. Bonaventura, *Pismo...*). Što sam vama napisao, drage moje siromašne sestre sv. Klare, mislim i za sebe i za svu braću koju mi je Gospodin darovao.

Neka nam Gospodin da čisto srce da ga možemo gledati, meditirati i kontemplirati, da ga, preobražavajući se u Njega, možemo svjedočiti muškarcima i ženama našega vremena!

Rim, 13. lipnja 2010., svetkovina Sv. Antuna Padovanskoga

fra José Rodríguez Carballo, OFM
generalni ministar

Prot. 101007

Okružno pismo o. Provincijala

Svoj braći u domovini i u inozemstvu

Uz završetak svećeničke godine

Prošle je godine, na Svetkovinu Presvetoga Srca Isusova (19. lipnja 2009.), Sveti Otac, Benedikt XVI. otvorio *Svećeničku godinu*. Povod je bila 150. godišnjica smrti arškog župnika Ivana Marije Vianneya (1786.-1859.), kojega je Pijo XI. 1929. godine proglasio «Svetim zaštitnikom svih župnika».

Budući da se nalazimo na samom isteku *Svećeničke godine*, koja završava sa Svetkovinom s kojom je i započela, i budući da je Arški župnik tijekom cijeloga svoga života bio tijesno povezan s *posvećenim životom*, u ovom okružnom pismu, draga braćo, želio bih istaknuti upravo tu *posvećenost* u životu sv. Ivana Marije Vianneya i dostojanstvo svećenika, kako ga je vidio i zamišljao naš sveti Utemeljitelj, sv. Franjo Asiški.

Arški župnik i redovnice

Ivan Marija Vianney u svojim pismima i drugim spisima često izražava svoju zahvalnost dvjema redovnicama svetoga Karla koje su ga pripremile za pričest; bile su to redovnice čiji je samostan, tijekom Francuske revolucije, bio razrušen, a redovnička zajednica raspršena na sve strane. Iako je isticala uzvišene i humane principe (jednakost, bratstvo i sloboda), ta je Revolucija u svojoj stvarnosti bila surova i okrutna, osobito prema Crkvi i njezinim članovima: brojni su svećenici ubijeni, a mnoge su crkve porušene i zatvorene ili pak u bordele pretvorene. Redovnice su svoje posvećenje živjele potajno u svijetu, poučavajući djecu po kućama i moleći s bolesnicima; iz sigurnosnih razloga i zbog potrebe vjernika često su mijenjale mjesto boravišta. Za slavlje Prve pričesti Ivana Marije Vianneya izabrale su jednu seosku kuću; bilo je to u vrijeme žetve. Radi opreza, ispod prozora te seoske kuće dovezena su kola sa sjenom, koja su istovarivana upravo za vrijeme Prve pričesti. Taj trenutak, u kojem je po prvi put u takvim okolnostima, primio Isusa u sakramentu euharistije, ostao je nezaboravan u sjećanju Ivana Marije Vianneya. Također je nezaboravna ostala i njegova uspomena na te dvije redovnice koje su poradi njega izložile svoj život.

Arški župnik i regularni kanonik

Dvije redovnice su ga pripremile za prvu pričest, a za svećeništvo ga je pripremao Charles Balley, regularni kanonik svetog Augustina i hrabri ispovjedalac vjere u vrijeme Francuske revolucije. Budući da je Ivan

Marija bio skoro analfabeta, Balley ga je prvi put odbio. No, kasnije se ipak predomislio: pristao je da ga uzme k sebi i žrtvuje se za njega. Nakon ređenja zadržao ga je kod sebe četiri godine kao župnog vikara. I nije zažalio, jer se mladomisnik Vianney bezrezervno založio za spasenje duša.

Arški župnik i kontemplacija

Treći razlog zbog kojega se Ivan Marija Vianney osjećao blizak redovničkom životu bila je njegova trajna čežnja i usmjerenost prema kontemplativnom životu. Kao i sv. Franjo, također se i Arški župnik pitao: nije li njegovo pravo zvanje samoća i kontemplacija. No, biskup je inzistirao da ostane na svojoj siromašnoj župi među ljudima koji su ga trebali. Svojom ustrajnom molitvom i strogom pokorom, Ivan Marija Vianney je uspio obratiti gotovo sve koji su ga ismijavali na početku njegove teške službe u malom selu na sjeveru Liona.

Arški župnik franjevački trećoredac

Naklonost prema redovničkom životu i ljubav prema Franjevačkom redu doveli su Ivana Mariju Vianneya do želje da se uključi u *Treći franjevački svjetovni red*, koji je u to vrijeme pretežno smatran pokorničkim redom. Ta želja mu se i ostvarila povijesne 1848. godine, kad ga je u kapucinskom samostanu u Lionu o. Leonard primio u franjevačke trećoredce.

Smisao za odricanje i ljubav prema pokori, koju je Arški župnik prihvatio kao zadovoljštinu za svoje grijeha i grijeha drugih, bili su nadahnuti njegovim nebeskim zaštitnikom Ivanom Krstiteljem, ali također i sv. Franjom Asiškim, od kojega je posebno prigrlilo siromaštvo i pokoru. Uistinu, Arški je župnik malo jeo i malo spavao, više je vremena boravio u crkvi nego li u obližnjoj kući, a primljene novce je davao siromasima. Baratao je s mnogo novca što su mu ga davali brojni hodočasnici koji su sa svih strana Francuske hrlili u njegovu ispovjedaonicu. No, on ništa od toga nije zadržavao za sebe; bio je bogat u davanju drugima i veoma siromašan za sebe samoga, pa je sve upotrebljavao za obnovu svoje crkve i svoj siromašni puk: za obitelji u oskudici, siromahe, bolesnike i za «La Providence», kuću koju je uredio za šezdesetak napuštenih djevojaka. Za održavanje te kuće i za osiguranje dobrog odgoja djevojaka, ponizni je župnik bio spreman na sve: «*J' ai fait tous les commerces imaginables*», govorio je smješkajući se. Siromašan i ponizan, dokraja založan i potpuno iscrpljen, mogao je pred kraj svoga života s punom ozbiljnošću kazati: «*Nemam više ništa. Dobri me Bog može pozvati kad god poželi!*»

Svećenik po srcu sv. Franje

Arški župnik nije živio u zajednici i njegov svećenički stil života nije bio onakav kakav se živi u jednoj redovničkoj zajednici. No, unatoč tome, bio je svećenik kakvog je Franjo priželjkivao. Premda je Franjo sve do susreta s papom Inocentom III., u svibnju 1209, bio laik i prihvatio samo tonzuru i druge redove sve do đakonata (oko 1217.), on nije odbijao svjetovne svećenike koji su željeli ući u njegov *fraternitas*, što potvrđuje i događaj s bratom Silvestrom koji je kao svjetovni svećenik 1210. godine prigrlio *vita fratrum minorum* (usp. 3 Comp 30; FF 1433). Papino odobrenje reda 1209. godine donijelo je i veću klerikalizaciju Reda. Razlog nije bio samo u propovijedanju, za koje je trebala teološka naobrazba, nego i Franjino veliko poštivanje svećenika ili, još dublje, njegova vjera u euharistiju. Taj je sakrament produljenje utjelovljenja, njegovo svakodnevno aktualiziranje, kako to tumači Franjo u svojoj prvoj *Opomeni*: «*On se svaki dan ponižava, kao što je nekoć s kraljevskog prijestolja sišao u krilo Djevice: svaki dan dolazi k nama u poniznom obličju, svaki dan silazi iz krila Očeva na oltar po svećenikovim rukama.... Na taj je način Gospodin uvijek među svojim vjernicima*». Svećenici su posrednici te sakramentalne prisutnosti, a Riječ Božja, koju navješćuju đakoni, drugi je oblik božanske prisutnosti među nama. Zbog toga, *Pismo svim klericima* odražava Franjinu želju, a još više zabrinutost kako bi život služitelja bio u skladu sa službom; zabrinutost koja je prisutna i u mnogim drugim njegovim gestama, poticajima i događajima koje su nam prenijeli izvori. Oni potvrđuju da Franjo nije bio slijep pred ignorancijom i moralnim devijacijama mnogih svećenika svoga vremena. No, to za njega nije bio razlog i opravdanje da se farizejski otkrivaju i prokazuju njihove slabosti, kako su to činili heretici koji su bili sretni što su otkrili grijeh svećenika kako bi optužili Crkvu i opravdali sami sebe. Franjo razlikuje između ređenja koje čini sakrament valjanim i ponašanja služitelja koji nije uvijek u skladu sa službom koju vrši. «*Gospodin mi je dao i daje toliku vjeru u svećenike koji žive po propisu svete Rimske Crkve, da se zbog njihova reda hoću utjecati baš njima kad bi me čak i progonili. I kad bih posjedovao toliku mudrost koliku je imao Salomon i naišao na najsiromašnije svećenike ovog svijeta, u župama gdje oni borave neću propovijedati protiv njihove volje. Njima i svima ostalima hoću iskazivati strahopoštovanje, ljubiti ću ih i poštivati kao svoje gospodare. I neću na njima gledati grijeha, jer u njima prepoznajem Sina Božjega i oni su moji gospodari. A to činim što od samog svevišnjeg Sina Božjega na ovome svijetu ne vidim na tjelesan način ništa osim njegova presvetog tijela i krvi, koje oni uzimaju i jedino oni drugima dijele*», piše Franjo u svojoj *Oporuci*. Franjino ponašanje u potpunosti odgovara onome što je on učio i prenio svećenicima. Oni «poslužuju tako sveta otajstva» da moraju tražiti da na isti

način odgovore osobnom svetošću. To potvrđuje i u *Pismu cijelom Redu*, u kojem nalazimo poglavlje upućeno izričito braći svećenicima: «*Molim isto tako u Gospodinu svu svoju braću svećenike, koji su sada i koji će biti i koji budu željeli biti svećenici Svevišnjega, da kad htjednu slaviti misu, čisti, u čistoći s poštovanjem prinose pravu žrtvu presvetog tijela i krvi Gospodina našega Isusa Krista, sa svetom i čistom nakanom, ne radi bilo koje zemaljske stvari, niti iz straha ili iz ljubavi prema kojem čovjeku, kao da bi se htjeli ljudima svidjeti. Nego sva želja, po pomoći božanske milosti, neka se upravi na Boga, želeći misom ugoditi samo istom velikom Gospodinu, jer u njoj sam on djeluje, na način koji se njemu sviđa*».

Ovaj Franjin pogled sličan je pogledu Arškog župnika koji je govorio: «*Sva dobra djela zajedno ne vrijede koliko žrtva svete mise, jer su ona djelo ljudi, dok je sveta misa djelo Božje*». I shodno tome veli: «*Bože moj, kako bi trebalo sažaljavati svećenika koji slavi kao da čini nešto obično*».

Dostojanstvo svećenika nije, dakle, u njegovim naslijeđenim ili usvojenim sposobnostima, nego u službi koju mu je po ređenju povjerila Crkva. Ta uzvišena služba zahtjeva da joj on i moralno odgovori. Zato Franjo opominje: «*Budite svjesni svoga dostojanstva, braćo svećenici, i budite sveti jer je on svet. I kao što je Gospodin Bog vas odlikovao iznad svih ljudi, povjerivši vam ovo služenje, tako i vi njega ljubite, poštujujte i častite više od bilo kojeg drugog čovjeka*» (Oporuka, FF 220).

Draga braćo! Svećenička nas godina poziva da promislimo ulogu svećenika unutar naših provincijskih bratstava. Ne radi se o obnovi napuknutih zidova između svećenika i braće laika, niti o izjednačavanju uloga. Štovanje euharistije i aktivno sudjelovanje u njoj tiče se svih: svećenika i časne braće laika. Ne zaboravimo da su sva naša kanonizirana braća laici gajili veliku ljubav prema euharistiji i da je zaštitnik euharistijskih kongresa upravo jedan od njih: Paskal Baylon.

Franjo je uputio svoje Pismo «svoj braći, prvima i posljednjima», zaklinjući ih: «*Iskazujte, koliko god možete, sve poštovanje i svu čast presvetom tijelu i presvetoj krvi Gospodina našega Isusa Krista, u kojem je sve što je na nebesima i na zemlji pomireno i izmireno sa svemogućim Bogom*» (Oporuka, FF 217). Ljubav prema euharistiji i njezino dostojno slavljenje mora dakle zanimati cijelo provincijsko bratstvo i svakoga pojedinog u njemu. A dostojanstvo se postiže u mjeri u kojoj svaki pojedinici teži i hita prema vlastitom posvećenju.

Stoga, dok i ovom prigodom čestitam našim ovogodišnjim mladomisnicima (fra Nediljku, fra Mariju, fra Perici i fra Josipu) i našim zlatomisnicima (fra Stanku, fra Kruni, fra Anti i fra Bernardu), sve vas skupa, draga braćo, potičem: suobličujmo se slici Sina Božjega; naslonimo se na grudi Isusove

i slušajmo otkucaje njegova srca i on će, uvjeren sam, učiniti srce naše po srcu svome! Sve drugo, za nas svećenike je manje bitno!

Ovu želju povjeravam Presvetoj Djevici i molim je: *Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice, ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibli oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospođo naša, posrednice naša, zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči! I svojemu nas Sinu suoblič!* Tako budi!

Fra Željko Tolić, provincijal

Br. 01-336/10.

Split, 20. svibnja 2010.

Predmet: *Obavijest o proglašenju redovničke kuće na Trsteniku (Split) samostanom*

Svoj braći u domovini i inozemstvu

Poštovana braćo,

Provincijski kapitul, održan u Splitu od 1. do 5. rujna 2009. godine, obvezao je Provincijski definatorij (zaključak 1§1) da se Klerikat (Ivana pl. Zajca bb, 21000 Split) proglasi samostanom.

Provincijski definatorij je na Kapitluskom kongresu, održanom u Splitu od 12. do 16. listopada 2009. godine, ispunio nalog Provincijskog kapitula, te je Klerikat proglasio samostanom, s naslovom: O. FRA ANTE ANTIĆ.

Fra Željko Tolić
Fra Željko Tolić, provincijal

Br. 01-337/10.

Split, 20. svibnja 2010.

Predmet: *Obavijest o proglašenju redovničke kuće na Šubićevcu (Šibenik) samostanom*

Svoj braći u domovini i inozemstvu

Poštovana braćo,

Provincijski kapitul, održan u Splitu od 1. do 5. rujna 2009. godine, obvezao je Provincijski definitorij (zaključak 1§3) da se redovnička kuća na Šubićevcu (Bana Ivana Mažuranića 3a, 22000 Šibenik) proglasi samostanom.

Provincijski definitorij, na svom zasjedanju održanom u Šibeniku 18. veljače 2010. godine, ispunio je nalog Provincijskog kapitula, te je redovničku kuću na Šubićevcu proglasio samostanom, s naslovom: SV. ANTE PADOVANSKI.

Fra Željko Tolić
Fra Željko Tolić, provincijal

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definatorija održanog u Splitu 5. svibnja 2010.

Sastanak Provincijskog definatorija održan je u *Franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja* u Splitu 5. svibnja 2010. godine.

Utvrđen je dnevni red, kako slijedi:

1. Primjedbe na zapisnik
2. Pristigli dopisi
3. Razno

Nakon prihvaćanja zapisnika od 24. ožujka, pristupilo se pristiglim dopisima. Svi pristigli dopisi su pročitani i razmotreni.

Nakon toga, pod ovom točkom, sukladno zaključku Provincijskog kapitula iz 2009. godine, imenovano je *Ekonomsko vijeće*. Članovi vijeća su:

- fra Ivan Vidović, pročelnik
- fra Dinko Bošnjak
- fra Miroslav Modrić.

Osnovano je također i *Radno tijelo za razradu načina upravljanja materijalnim financijskim dobrima*, članovi su:

- fra Ivan Vidović, pročelnik
- fra Dinko Bošnjak
- fra Damir Čikara
- fra Zoran Kutleša
- fra Mate Matić
- fra Miroslav Modrić
- fra Marko Mrše
- fra Stipe Nimac
- fra Domagoj Runje
- fra Blaž Toplak
- fra Ivan Udovičić.

Pod točkom Razno zaključeno je:

- temeljem zaključaka Provincijskoga kapitula 2009., Provincijski definatorij je na sjednici u Šibeniku 18. veljače 2010. proglasio redovničku kuću u Šibeniku na Šubićevcu samostanom te ustanovio redovničku zajednicu samostana Sv. Ante Padovanskoga. Ovoj se samostanskoj obitelji pridružuju sva braća koja žive u samostanu Sv. Ante te područnim kućama: Danilo, Konjevrate, Mirlović, Nevest,

Perković, Šibenik-Varoš i Unešić te područni vikar u samostanu Sv. Lovre u Šibeniku;

- da se bez znanja Provincijskog definitorija ne može i ne smije prekinuti kontinuitet održavanja školskog vjeronauka u župama gdje već postoji;
- sljedeći sastanci Provincijskog definitorija održat će se u Splitu i to: 15.-16. lipnja, 15.-16. rujna i 25.-26. studenoga 2010. s početkom u 9⁰⁰ sati.

Sastanak je završio 5. svibnja 2010. u 18³⁰ sati.

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 15. lipnja 2010.

Sastanak Provincijskog definitorija održan je u *Franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja* u Splitu 15. lipnja 2010. godine.

Utvrđen je dnevni red, kako slijedi:

1. Primjedbe na zapisnik
2. Izveštaj o. Provincijala
3. Pristigli dopisi
4. Raspored mladomisnika i druge možebitne promjene braće
5. Razno

Nakon prihvaćanja zapisnika od 5. svibnja i izvještaja o. Provincijala, pristupilo se pristiglim dopisima. Svi su dopisi pročitani i razmotreni.

Nakon toga su učinjene personalne promjene kako slijedi:

- za diskrete samostana Sv. Ante Padovanskoga u Šibenikuimenovani su fra Božo Ćurčija i fra Nikola Ćurčija.

Fra Nedjeljko Čarapić – predlaže se za službu župnog vikara u župi Gospe od Zdravlja u Splitu.

Fra Perica Maslač – predlaže se za službu župnog vikara u župi Gospe van Grada u Šibeniku.

Fra Mario Radman – predlaže se za službu župnog vikara u župi Gospe od Ružarija u Drnišu.

Fra Josi Sušić – predlaže se za službu župnog vikara u župi Majke Božje Lurdske u Zagrebu.

Fra Jure Šimunović – imenuje se meštrom novaka na Visovcu.

Fra Edvard Sokol – razrješuje se službe župnog vikara u župi Gospe van Grada u Šibeniku, a imenuje se domeštrom novaka na Visovcu.

- Fra Branimir Šegota – razrješuje se službe župnika u župi Gospe od Zdravlja u Dubravi, a upućuje se nakon oporavka iz Šibenika na liječenje u Zagreb.
- Fra Ante Vukušić – razrješuje se službe župnika Majke Božje Lurdske u Zagrebu, a predlaže se za službu župnika u župi Gospe od Zdravlja u Dubravi.
- Fra Slaven Milanović Litre – predlaže se za službu župnika u župi Majke Božje Lurdske u Zagrebu.
- Fra Josip Gotovac – razrješuje se službe župnika u župi sv. Ante u Šibeniku-Šubićevac, a predlaže se za službu župnika u župi Gospe Ružarice u Vrlici. Fra Josip se razrješuje službi vikara i ekonoma samostana Sv. Ante Padovanskoga u Šibeniku-Šubićevac.
- Fra Ivan Nimac – razrješuje se službe župnika u župi Uznesenja BDM u Bilicama, a predlaže se za službu župnika u župi Sv. Ante u Šibeniku-Šubićevac.
- Fra Tomislav Brekalo – razrješuje se službe župnika u župi Gospe Ružarice u Vrlici, a predlaže se za službu župnika u župi Uznesenja BDM u Bilicama.
- Fra Damir Ćiro Ćikara – razrješuje se službe župnog vikara u župi Gospe od Ružarija u Drnišu, a predlaže se za službu župnog vikara u župi Sv. Ante u Šibeniku – Šubićevac. Fra Damir se imenuje vikarom i ekonomom samostana Sv. Ante Padovanskoga u Šibeniku-Šubićevac.
- Fra Silvestar Bota – razrješuje se službe župnog vikara u župi Sv. Ante u Šibeniku-Šubićevac.
- Fra Vladimir Tadić – pridružuje se samostanskoj obitelji u Makarskoj.
- Fra Filip Mimica – upućuje se na liječenje u München (Njemačka).
- Fra Božo Mandarić – bogoslov sa svečanim zavjetima, pridružuje se samostanskoj obitelji Sv. Križa u Živogošću.
- Fra Petar Pletikosa – predlaže se za službu župnog vikara u župi Sv. Mihovila u Prološcu, koju će posluživati iz samostana u Imotskom.
- Fra Luka Livaja – pridružuje se samostanskoj obitelji Sv. Martina u Sumartinu.
- Fra Stojan Damjanović – imenuje se ekonomom samostana na Visovcu.
- Fra Dragan Međugorac – kandidat za brata u jednostavnim zavjetima, iz samostana Sv. Frane u Imotskom pridružuje se

samostanskoj obitelji Sv. Ante Padovanskoga u Šibeniku- Šubićevac, sa službom sakristan.

Fra Miroslav Kravarušić – kandidat za brata u jednostavnim zavjetima, pridružuje se samostanskoj obitelji Sv. Frane u Imotskom.

Fra Duje Botteri – kandidat za brata u jednostavnim zavjetima, pridružuje se samostanskoj obitelji Gospe Sinjske u Sinju.

Nakon personalnih promjena, zaključeno je da slavlje „oblačenja“ ovogodišnjih novaka bude u subotu 17. srpnja 2010. u 10³⁰ sati na Visovcu.

Sastanak je završio 15. lipnja 2010. u 20³⁰ sati.

Fra Željko Tolić, provincijal izabran za predsjednika JKPM OFM

U Franjevačkom samostanu svetih Petra i Pavla u Mostaru, u utorak, 22. lipnja 2010., održana je sjednica Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM.

Članovi Konferencije su provincijalni ministri triju hrvatskih provincija, dviju bosansko-hercegovačkih i slovenske provincije.

Na sjednici je, uz spomenute provincijale, nazočio i generalni definator fra Ernest K. Siekierka.

Uz ostale točke dnevnog reda izabran je i novi predsjednik Konferencije. Dosadašnjeg predsjednika fra Josipa Soptu naslijedio je fra Željko Tolić, provincijal.

Dok o. Provincijalu čestitamo, ujedno mu želimo obilje Božjeg blagoslova u izvršavanju ove tako časne službe.

Fra Marko Mrše imenovan generalnim vizitatorom

Generalni definatorij na sjednici održanoj 14. svibnja 2010. godine imenovao je fra Marka Mršu generalnim vizitatorom Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda (Zagreb).

Dok fra Marku čestitamo, ujedno mu želimo obilje Božjeg blagoslova u izvršavanju ove tako časne službe.

Proslavili 50. obljetnicu svećeništva

Fra Ante Anić, fra Kruno Bekavac, fra Bernard Dukić i fra Stanko Prcela u petak 11. lipnja proslavili su u Sinju u crkvi Gospe Sinjske 50. obljetnicu svećeništva.

Ovom prilikom im čestitamo na njihovome svećeničkom jubileju.

Homilija o. Provincijala u prigodi 50. obljetnice misništva fra Ante ANIĆA, fra Krune BEKAVCA, fra Bernarda DUKIĆA i fra Stanka PRCELE

Sinj, na Svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, 11. lipnja 2010.

Prošle je godine, na Svetkovinu Srca Isusova, Sveti Otac proglasio «Svećeničku godinu». Povod je bila 150. obljetnica smrti arškoga župnika sv. Ivana Marije Vianneya, zaštitnika svećenika. Tom je prigodom Sveti Otac pozvao sve svećenike, službenike Isusa Krista, na iskrenu zahvalnost Bogu za dar svećeničkoga poziva, a k tome i na žarku molitvu da se svećenička srca što više suobličie Srcu Isusovu – izvoru sve ljubavi, sve dobrote i svakog apostolskog žara.

U svom pismu, pod naslovom: «Svećenici – neprocjenjivi dar za Crkvu i čovječanstvo», uz proglašenje Svećeničke godine, Sveti Otac ističe da mu je želja »potaknuti snažniju zauzetost za duhovnu obnovu svih svećenika u cilju snažnijeg i prodornijeg svjedočenja Evandjelja u današnjem svijetu». Evandjelje treba biti polazna i završna točka, izvor i ušće svake duhovnosti i obnove, osobito svećeničke. Od Evandjelja sve polazi i njime se sve mjeri; na njemu sve počiva, u njemu se sve dovršava. I kao što su prije nas generacije svetih i uzornih svećenika svojim životom i djelima do udivljenja ostavili evandeoski trag u svome vremenu, isto tako je današnji naraštaj svećenika pozvan kao oganj svijetliti i svjedočiti za Gospodinovo Evandjelje u ovom našem burnom i svakim izazovom složenom vremenu. Ako svećenik nije oganj koji trajno gori i nikad ne izgori, tlo se ne može odmrznuti.

Prisjećajući se svog predšasnika Pavla VI., papa podsjeća da: «Suvremeni čovjek radije sluša svjedoke nego učitelje; i ako sluša učitelje čini to jer su svjedoci». Stoga, bez duhovne obnove, bez evandeoskog žara i poleta, bez srca na Isusovo srce trajno prislonjena, smatra Sveti Otac, nemoguće je snažnije svjedočanstvo Evandjelja i nemoguće je biti živo Evandjelje, što bi svećenici po svom pozivu trebali biti; bez te obnove – koja treba biti iskrena, duboka i široka – nemoguće je biti Božji svjedok; bez nje ćemo ostati samo na razini govornika koji pred sobom imaju slušatelje, ali ne

nužno i vjernike. Zato, da ne bismo doživjeli egzistencijalnu prazninu u sebi i da djelotvornost naše službe ne bi bila ugrožena, trebamo se, kao svećenici i sluge Gospodnje, uvijek iznova pitati: Jesmo li doista prožeti Božjom riječju? Je li to hrana od koje živimo, više no što su to kruh i stvari ovoga svijeta? Je li naš duh toliko zaokupljen tom Riječju, Riječju koja visi ovdje na križu, da ona ostavlja trag u našem životu i oblikuje našu misao?... pita se papa. On ne želi da gubimo vrijeme pitajući se tko smo, jer nije stvar toliko u tome da definiramo svoje svećeništvo, nego da ga živimo; vjerodostojno, radosno i plodno da ga živimo, kako i dolikuje onima koji su stavili svoje ruke na «plugove Gospodnje».

Braćo i sestre u svetištu Gospodnjem! Sa Svetkovinom Srca Isusova počela je, kako rekoh, prošle godine «Svećenička godina»; s tom Svetkovinom ona danas završava. Mi svećenici i članovi Provincije Presvetog Otkupitelja imamo tu milost da upravo na njezinu svršetku proslavimo dvostruko slavlje: skoro svećeničko ređenje četvorice mladomisnika koje je Božja milost i providnost dovela do oltara Gospodnjeg i današnju obljetnicu svećeničkog ređenja naše četvorice braće – fra Ante, fra Krune, fra Bernarda i fra Stanka – koji su prije pedeset godina – na radost Crkvi i Provinciji, imali hrabrosti reći: Adsum (Ovdje sam).

Draga braćo svečari! Kad ste pred 50 godina iz ruku biskupa zareditelja primili svećeništvo, bili ste tada mladi i niste mogli sagledati ono što će iza toga doći ni kamo ćete poći. Poput Abrahama mogli ste tek vjerovati da je Bog s vama nešto naumio, da on s vama nešto hoće i namjerava, da vas zove Crkva i treba Provincija. Niste vi bili proroci ni proročki sinovi da ste mogli predvidjeti što će doći i uslijediti; niste znali na koje ćete zapreke na vašem putu naići, a niste poznavali ni ljude kojima će vas vaš redovnički poglavar poslije ređenja poslati. Ukratko: niste znali što vas čeka. A ipak ste se odvažili i pošli. Božji pogled počnuo je na vama, na usta svoje Crkve i glasom vašega srca on vas je pozvao – jer taj nedokučivi Bog zove kada hoće i kako hoće, i što je najvažnije: On zove koga hoće. On vas je, dakle, zvao, On vas je slao i vodio. Imali ste povjerenja u Gospodina i Gospodin vam je pomagao na vašem putu: milost Njegova bila je s vama. Iako možda uvijek niste bili svjesni vašeg cilja i dometa, i niste uvijek vidjeli ploda i učinka, niste možda poželi ono što ste s ljubavlju posijali, ipak kroz cijelo to vrijeme bili ste, kao i apostol Pavao, izabrano Božje sredstvo pred narodima, bili ste glas što govori u Božje ime i ruka što piše po Božjem kazivanju. Ostalo je činio Gospodin i njegova djelotvorna milost: žeo je tamo gdje ste vi sijali, ubirao plodove koje ste vi sadili, dogradio gdje ste vi počeli i do punine doveo ono o čemu ste vi dvojili. Takva je njegova metodologija bila s vama, takva je ona sa svima nama. I to treba razumjeti.

I smatram da danas – u ovoj prepunoj Crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske: pred braćom i rodbinom, pred prijateljima i suradnicima – možete reći i priznati da vas tijekom 50 godina vašega svećeničkog života i djelovanja Bog nikada nije iznevjerio i na cjedilu ostavio, da je uvijek bio s vaše lijeve i desne, ispred vas i iza vas, vaš Emanuel – s vama Bog. I da zbog toga s pravom možete reći: Blagoslovljen Bog u vijeke! I upravo to, tu hvalu i zahvalu koju, vi braćo, danas u ovom svečanom času Bogu smijete izreći, zašto i mi to isto ne bismo mogli ponoviti i proslijediti s veličanjem Božje milosti koja je preko vas i vašega svećeništva mnoge dotaknula i u mnogima se nastanila. Stoga velim:

- za mnogu dječicu koju ste krstili, koju ste krštenjem na božanski život uzdignuli i božanskim životom obogatili – blagoslovljen Bog u vijeke!
- za mnoštvo djece koje ste tijekom vašeg dušobrižništva upoznali, kao majka ih ljubili i kao otac odgajali; za neizbrojivo mnoštvo djece koje ste kao anđele u bijelim haljinama za prvu svetu pričest pripremili i za sakrament potvrde poučili – blagoslovljen Bog u vijeke!
- za stotine propovijedi koje su vaše usne izgovorile i brojne kateheze koje su vaše ruke za narod Božji napisale; za sve pažljivo birane i odmjerene riječi koje su poticale, dizale i hrabrile, poučavale, mirile i gradile – blagoslovljen Bog u vijeke!
- za vaše ruke koje su se bezbroj puta u vis podigle da bi brojne blagoslovom Božjim obdarile, da bi ih u sakramentu ispovijedi od grijeha njihovih odriješile i s Bogom pomirile – blagoslovljen Bog u vijeke!
- 50 godina nije 50 dana i na vama se ostvarila ona želja koja se čuje na Mladim misama: *Svetih se misa nagovorili!* I jeste! Za sve svete mise koje ste slavili, za Kruh Božji i Tijelo Kristovo kojim ste vjernike svoje hranili – blagoslovljen Bog u vijeke!
- za sve mlade živote koje su vaše ruke u bračni život po sakramentu ženidbe sjedinile – blagoslovljen Bog u vijeke!
- biti svećenik ne znači staviti na sebe jednu odoru izvana, nego stotine tuđih muka iznutra; za sve ranjene i slomljene, za sve bolesne u duši i tijelu koji su kod vas po utjehu dolazili, a od vas se duhovno jači i krepkiji, sretniji i mirniji svome domu i u život vraćali – blagoslovljen Bog u vijeke!
- za sve umiruće koje su vaše ruke pomazale, za raj ih pripravile i na onaj svijet ispratile – blagoslovljen Bog u vijeke!
- za svu ljubav koju ste davali i pažnju koju ste poklanjali; za vaše bogoljublje i čovjekoljublje, za rodoljublje i domoljublje kojega se niste stidjeli; za milijun, milijun vaših malih i vrijednih stvari koje su nama nepoznate, ali su u Božjem srcu pohranjene – blagoslovljen Bog u vijeke!

Zaista – iz zahvalnosti prema Crkvi i ljudima kojima ste kroz 50 godina služili, kojima ste nešto bili i značili, koji su vas cijenili, voljeli i poštivali, iz zahvalnosti prema ljudima koji su kod vas kao svojih župnika i svećenika tražili Božju milost i nisu se zbog vas sablaznili, iz zahvalnosti prema Bogu i njegovoj neizrecivoj milosti, prema Gospi i njezinoj trajnoj zaštiti – možete vi, draga braćo svečari, zajedno sa svima nama u ovom Gospinu svetištu, s puninom srca danas reći: blagoslovljen Bog u vijeke!

No, nije to sve. Jer i drugo možete reći: Uzdám se u Boga! «Bog, koji je započeo dobro djelo, dovršit će ga», piše apostol Pavao. Ne znate dokle ćete još putujući po ovoj zemlji ispunjati Božji nalog; može još dugo potrajati, a može se i brzo dovršiti. I kao što prije 50 godina niste znali kojim i kakvim će vas putem Bog voditi, tako ne znate ni danas. Kao i onda, i danas ste ostali slabi i bespomoćni. Bit ćete možda još i više, jer se ne postaje samo zreliji i životno iskusniji, nego svakim danom i stariji. A poznato vam je da zemlja koja je odavno već zasađena ne umnaža stalno svoj rod. Ne znate kako će dalje ići. Ali znate da je Bog vjieran i milosrdan i da će ono što je započeo i dovršiti. Jer On je veći od našega srca; On zna sve i Njegovi su darovi bez kajanja. Zato, kao i pred 50 godina, možete, a uvjeren sam i da želite, puni povjerenja ponovno reći:

Gospodine, pred Tobom sam! Dopusti mi, dok je još dana, biti u Tvojim službi. Ja nesavršen, takav kakav jesam, vjerojatno neću ni u narednim godinama bolje raditi nego li dosad. Ali Ti si me uzdržao ovih 50 godina u svojoj svetoj službi, Ti ćeš me i nadalje svojom vjernom milosti neprestano čuvati. Ja se, Bože, uzdam u Tvoje beskrajno milosrđe. I molim: kao i pred 50 godina povedi me stazom svojih zapovijedi i iznova me posveti svojom božanskom snagom i milosti; kao i onda i danas sam bez ičega, ali i danas, kao i onda, u Tebi imam «Sve».

Presveta Djevice i Majko, Čudotvorna Gospe Sinjska! Ti si uvijek bila njihov stijeg i pobjeda. I Majka milosrđa što je čula svaki njihov vapaj. Molimo Te: podrži ih, čuvaj ih, brani ih i dalje ih prati! O, Gospe naša, dobra mati. Amen!

Svećeničko ređenje

Svećeničko ređenje naših đakona fra Nedjeljka Čarapića, fra Perice Maslaća, fra Maria Radmana i fra Josipa Sušića slavilo se 27. lipnja 2010. u crkvi sv. Petra (konkatedrala) u Splitu.

Sveti red im je podijelio mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski.

Našim mladomisnicima čestitamo i preporučujemo ih u bratske molitve.

Mlade mise

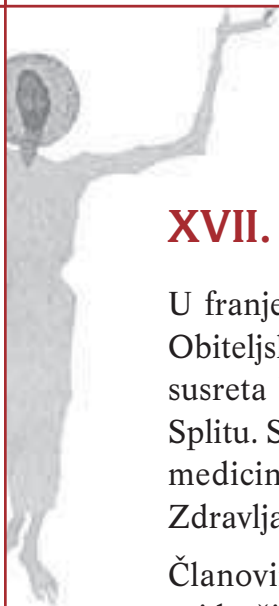
- Fra Nedjeljko Čarapić – nedjelja, 4. srpnja u 10 sati u crkvi Sv. Jeronima u Kaštel Gomilici
- Fra Perica Maslač – nedjelja, 11. srpnja u 10 sati u crkvi Sv. Franje Asiškoga u Metkoviću
- Fra Mario Radman – nedjelja, 25. srpnja u 10³⁰ sati u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu
- Fra Josip Sušić – nedjelja, 18. srpnja u 10³⁰ sati u crkvi Sv. Frane u Imotskom.

Oblačenje

Ulazak u novicijat ovogodišnjih novaka Ante Batinovića, Frane Bosnića, Petra Đonlića, Duje Jukića, Jure Papića i Jurice Rodića slavit će se u subotu, 17. srpnja 2010. u 10³⁰ sati na Visovcu.

Radno vrijeme Provincijalata u srpnju i kolovozu

Radno vrijeme Provincijalata u srpnju i kolovozu od ponedjeljka do petka u vremenu je od 9 do 12 sati.

XVII. Obiteljski susret u Zaostrogu

U franjevačkom samostanu u Zaostrogu od 12. do 14. ožujka održan je Obiteljski susret na temu *Evandjelje i dostojanstvo ljudske osobe*. Voditelj susreta bio je dr. fra Stipe Nimac, prof. pastoralne teologije na KBF-u u Splitu. Susret je organizirala dr. Danijela De Micheli Vitturi spec. obiteljske medicine, djelatnica Savjetovališta za obitelj pri samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu i fra Ivica Omazić gvardijan i župnik u Zaostrogu.

Članovima „Hrvatske zajednice Bračni susret“ na ovom su se susretu pridružile obitelji iz Splita, Dugog Rata, Kaštela te Mostara, Čapljine, Čitluka i Širokog Brijega u Bosni i Hercegovini.

Program je počeo svetom misom u petak koju je predslavio fra Stipe Nimac koji je naglasio da su susreti permanentnog obrazovanja vjernika potrebni za stalnu i doživotnu formaciju i životne izazove s kojima se svaka obitelj susreće u vremenu u kojemu živimo. „Potrebno je tražiti ispravnu sliku Boga, jer je ona osnova našega kršćanskog djelovanja“.

Subotnji je program sadržavao tri predavanja o vlastitom otkriću Boga, čovjeka i svijeta.

„Svaki je čovjek po dostojanstvu pred Bogom jednak, samo su različite službe. Stoga je potrebno svakodnevno se upitati – koja mi je dominantna vrijednost u životu. Nama je kriterij Isus Krist. Suvremeni svijet radije sluša svjedoke nego učitelje. Kakav nam je odnos prema Bogu takvi smo i prema drugim ljudima“.

Govoreći o otkriću čovjeka, naglasio je kako kršćanstvo nije samo vjera u Boga nego i vjera u čovjeka. Bitna teza toga izlaganja bila je Kraljevstvo Božje i interakcija Crkve i svijeta, te kako ostvariti zajednicu ljudi koji su subjekt a ne objekt. „Isus je i danas najprisutniji, možemo ga susresti po riječi, zajednici i Euharistiji“. Naglasio je važnost djelatne ljubavi prema bližnjemu: „Ne može se ljubiti Boga, ako ne ljubiš brata koga vidiš. Najveća disfunkcija Crkve je nepoznavanje današnjeg čovjeka. Veći je problem što se Crkva distancira od svijeta, nego svijet od Crkve. Polazište i svetinja nad svetinjama je kršćanska vizija osobe“.

Moje otkriće svijeta bio je naslov trećeg predavanja. Crkva nije odgovorna samo za sebe, nego i za svijet. Prikazao je učiteljstvo pape Pavla VI. o kršćaninu ekspertu u humanosti. „Svi događaji u svijetu tumače se očitavanjem znakova vremena kroz prizmu Evandjelja. Mi smo odgovorni i izvan Crkve, potrebno je uvažiti i kako nas drugi doživljavaju. Papa Ivan XXIII. govori o dostojanstvu čovjeka. Povijest spasenja obuhvaća ljudsku suradnju zahvaćenu milošću Božjom. Teologija stvaranja je zapravo Božić.“

A u čovjeka je najviše uloženo na Veliki petak. No, kršćanin ne smije ostati na Velikom petku već mora hoditi prema Uskrsu. Čovjekova odgovornost uključuje suodgovornost“, naglasio je predavač.

„Tradicionalna obitelj kao zajednica uključivala je više generacija te je bila kontrolirana iznutra. Danas nema te kontrole, jer su obitelji svedene na jednostavnu zajednicu roditelja i djece. Naši obzori su neistraženi i kada izlazimo izvan svog prostora djelovanja i svoje zatvorenosti oni se šire. Kakav je moj Bog takav je moj odnos prema ljudima“, bila je misao vodilja i zaključak fra Stipinog predavanja.

Nakon svakog predavanja slijedila je diskusija u kojoj su sudionici iznosili svoja zapažanja i dojmove.

Predavač je temu i vođenje obiteljske duhovne obnove završio u subotu navečer misnim slavljem. Fra Stipe je ranije toga dana odvojio vrijeme za individualne razgovore sa sudionicima i sakrament svete ispovijedi.

Sudionici su u subotu navečer molili krunicu, a u nedjelju pobožnost Križnog puta na tekst dr. Danijele De Micheli Vitturi. Potom su zajedno sa župljanima slavili svetu misu koju je predslavio fra Ivica Omazić. Nakon ručka djeca su izvela igrokaz „Isusov sud prema grešnici“, koji je osmislila i pripremila vjeroučiteljica Darija Mladin, sudionica susreta, majka šestero djece.

Na kraju je dr. De Micheli Vitturi zahvalila predavaču, gvardijanu i osoblju samostana, te uz zahvalnost Bogu izrazila nadu u novi susret u ljetnom razdoblju.

Sudionik

Preminula Iva Brekalo Ivuša

U srijedu, 17. ožujka 2010. godine, preminula je u 85. godini života Iva Brekalo Ivuša, majka našeg brata fra Tomislava Brekala, župnika Vrlike. Misa zadušnica slavljena je 19. ožujka t.g. u 15.00 sati u Aržanu, u župnoj crkvi Svih Svetih. Misnim slavljem, uz četrdesetak svećenika, predsjedao je gvardijan, župnik i dekan iz Imotskog fra Zoran Kutleša. U svojoj prigodnoj homiliji istakao je da je pokojnica bila prva odgojiteljica u vjeri svojoj djeci te živi primjer pouzdanja u Boga, što je uz pomoć Božju očuvala do konca svoga ovozemaljskog života. Pjevanje na misi skladno je predvodio zbor iz župe Kistanje. Od pokojnice su se biranim riječima oprostili rođak i susjed fra Jozo Matić, župnik u župi Gradac kraj Drniša te don Ante Čipčić, župnik Aržana. Nakon mise zadušnice uslijedili su sprovodni obredi na mjesnom groblju u Aržanu, koje je predvodio don Ante Čipčić. Uz brojne časne sestre,

na ispraćaj pokojne Ive došli su brojni župljani župa u kojima je djelovao fra Tomislav, te župljani župe Vrlika na čelu s gradonačelnikom Vrlike gospodinom Ivanom Ćorićem. Pokojna Iva Ivuša sa svojim je pokojnim suprugom Bartulom, uz fra Tomislava, darovala život sinovima Mati, Stipi i Marku te kćerima Mari i Gordani. Pokoj vječni daruj joj, Gospodine!

FIR

Korizmeni susret redovnica u Piramatovcima

Tradicionalni korizmeni susret redovnica šibenske biskupije s biskupom msgr. Antom Ivasom upriličen je ove godine, na zamolbu o. Biskupa i redovničkih poglavarica, u župi Svih Svetih u Piramatovcima na 4. korizmenu nedjelju, 14. ožujka 2010.

Susret je započeo u crkvi Gospe od Milosti, gdje je o. Biskupa, časne sestre i stotinjak vjernika pozdravio župnik fra Neven Pavlinušić. Ovom susretu pridružili su se i skradinski dekan don Franjo Glasnović te biskupov tajnik don Roko Glasnović.

Nakon pozdrava susret je nastavljen molitvom pobožnosti Križnoga puta. Križni put je predmolio o. Biskup zajedno s tridesetak časnih sestara i svećenicima, a križ težak tridesetak kilograma nosilo je 14 odabranih župljana. Sa strane križa bilo je poredano 12 ministranata, kao 12 apostola.

Nakana ove pobožnosti bila je molitva za svećenike, redovnike i redovnice te za nova duhovna zvanja u biskupiji. Vrijedno je spomenuti da već drugu godinu o. Župnik sve korizmene petke s vjericima moli na otvorenom Križni put. Molitva Križnog puta namijenjena je za cijelu župu i nikad u toj divnoj pobožnosti nije sudjelovalo manje od 150 vjernika.

Molitva Križnog puta završena je 15. postajom kod obnovljene crkvice Sv. Roka.

Nakon toga o. Biskupa i časne sestre, kao i nazočne svećenike mještani su počastili kolačima, čajem i sokovima.

FNP

Komemoracija ubijenih u Ravnu

U župi Ravno, u istočnoj Hercegovini, 10. travnja upriličena je spomen-misa za poginule svećenike koji su u Ravnom službovali i za one koji su se tu slučajno našli, a koje su partizani ubili. Komemoraciju je pripremio župnik don Pero Pavlović i Nikola Koncul. Fra Mario Jurišić i fra Vinko Prlić prije

svete mise položili su buket cvijeća na spomenik ubijenih fratara u Rupnom Dolu, a na buketu cvijeća je napisano: „Braći koja će uskrsnuti!“ Zatim su upalili svijeću i izmolili molitve za pokojnu braću.

Kasnije smo otišli do crkve u Trebinji gdje je na početku rata, 6. studenoga 1991., poginuo naš ministrant iz Metkovića Mario Jadreško. Tu smo se susreli s Nikolom Konculom i fra Miljenkom Stojićem, vicepostulatorom za ubijene hercegovačke franjevce, njih 66. Svetu misu je prevodio župnik don Pero u koncelebraciji s fra Miljenkom Stojićem, fra Marijom Jurišićem, fra Vinkom Prlićem i đakonom fra Pericom Maslačem.

Don Pero je u kratkim crtama iznio podatke o ubijenim svećenicima koji su bili na službi u Ravnom, a kasnije su ubijeni:

- don Vide Putića, rođen 1859. kojeg su četnici, slaveći rođendan Petra II. Karađorđevića, u Prenju 6. rujna 1942. ubili i mrtvo tijelo zapalili. Za don Vidine kosti ne znamo.
- don Marijan Vujnović, rođen 1872. službovao je u Ravnom sedam godina. Dok je bio župnik u susjednoj župi Trebinja, partizani su ga uhapsili, lažno optužili i na smrt osudili u Mostaru 31. prosinca 1944. Za grob mu se ne zna.
- don Ivan Raguž, rođen 1877. Uhapšen je u veljači 1945., a 15. lipnja iste godine osuđen na smrt. Onaj koji mu je kopao grob, pričao je izbezumljen: „Doveli su ga pred rupu tražili su da izreče posljednju želju, a don Ivan je rekao da mu odvežu ruke da može blagosloviti svoju vječnu kuću“. Partizani su psovali i govorili da reče drugu želju, a on je ponovio isto, drugi i treći put. Tada su mu se ruke, koje su bile vezane žicom same odvezale. Molio je: „Bože, tolike sam godine bio Tvoj vjerni sluga, primi dušu moju“, blagoslovio svoj grob, okrenuo se prema partizanima i molio za njih: „Bože, oprosti i ovima jer ne znaju što čine!“ Rafalom su pokosili don Ivana, za grob mu se ne zna.
- don Ilija Tomas, rođen 1901. Bio je kapelan u Ravnom. Kao župnik u Klepcima u noći 30. travnja 1942. srpsko-crnogorske čete i domaći četnici prodrli su sve do Neretve. Opljačkali i zapalili župski dvor i crkvu. Don Ilija je bježao, ali je povrijedio nogu pa je dospio u ruke krvnicima i zvjerski je ubijen. Don Ilija danas počiva u prelijepom sarkofagu u Klepcima pored temelja crkve koju je podigao. Sarkofag i prijenos njegova tijela iz groblja u Čapljini organizirao je Biskupski ordinarijat u Mostaru poslije pada komunizma.
- fra Stanko Bradarić, rođen 1905. i fra Milan Lapić, rođen 1906. pošli su iz Imotskog u Čapljinu odakle su s vlakom pošli prema Dubrovniku. U Ravnom su sišli s vlaka, jer je pruga bila minirana. Došli su kod župnika don Đure Maslaća koji ih je primio na konak. Te noći su partizani napali

Ravno i ubili 22 osobe. Fra Milana i fra Stanka s nekoliko rodoljuba su odveli u Rupni Dol te su po prijekom sudu osuđeni i ubijeni. Ekshumirani su 10. listopada 1993. i preneseni u Sinj. Nastojanjem Provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita, čiji su članovi bili, podignut je 2007. godine spomenik u Rupnom Dolu, njima dvojici i četvorici domaćih rodoljuba koji su s njima ubijeni. Svečanu svetu misu tom prigodom predvodio je i propovijedao provincijal fra Željko Tolić. Euharistijskom slavlju je nazočilo preko četiri stotine vjernika, što je zaista velik broj za tako malo mjesto.

- fra Antun (Baldo) Beato, rođen 1922. godine. Bio je klerik, pohađao je teologiju Male braće u Dubrovniku. Našao se u Ravnom kod brata Luke, koji je tu službovao. Ubili su ga partizani. Sahranjen je u Ravnom, obučen u habit, s krunicom i časoslovom u ruci.

Vjernici su s pozornošću slušali župnikov izvještaj s molitvom na usnama. Na euharistijskom slavlju bilo je više od polovice stanovništva koji žive u Ravnom. Svakako treba pohvaliti i zahvaliti don Peri i Nikoli Konculu koji su ovaj svečani molitveni susret organizirali.

Fra Vinko Prlić

Proslavljena 40. obljetnica misije u Sindelfingenu

Hrvatska katolička misija Sindelfingen proslavila je 17. i 18. travnja 2010. g. 40. obljetnicu postojanja pod geslom „40 godina vjerni Bogu, Crkvi i domovini“.

Svečano misno slavlje tim je povodom predvodio požeški biskup mons. Antun Škvočević u zajedništvu s mons. Rudolfom Hagmannom iz Rottenburg-Stuttgart biskupije; fra Marinkom Vukmanom, voditeljem zajednice; fra Antom Buljanom Vukom, gvardijanom franjevačkog samostana Sv. Gabrijela u Münchenu; fra Božom Ančićem, bivšim voditeljem misije; vlč. Ivicom Žuljevićem, kancelarom požeške biskupije; fra Nediljkom Brečićem, voditeljem Hrvatske katoličke zajednice Stuttgart centar; vlč. Slavkom Majićem i vlč. Damjanom Bednarekom župnicima u njemačkim župama te u asistenciji stalnih đakona Ivana Jeleče i Lovre Pavlića.

Misnom slavlju prethodio je ophod od prostorija zajednice do crkve u kojem su išli ministranti, mladi obučeni u narodne nošnje, svećenici, đakoni i mons. Škvorčević. Na misnom slavlju bio je i generalni konzul Generalnog konzulata RH iz Stuttgarta Ante Civarčić i konzulica Mirjana Božić. Sve je na početku pozdravio o. Vukman koji je kazao: „Srcem punim radosti

i molitvom okupili smo se ove nedjelje na euharistijsko slavlje na proslavu 40. godina naše nazočnosti u dekanatu Böblingenu, gradu Sindelfingenu i u ovoj mjesnoj Crkvi. U ovom trenutku dvije riječi ispunjavaju mi srce i um: Hvala i oprosti! Hvala Bogu na njegovu daru. Uz njegovu pomoć i zagovor presvete Bogorodice koju ovdje častimo pod imenom Gospa Velikoga hrvatskog zavjeta mogla je misija Sindelfingen služiti hrvatskim vjernicima i svim ljudima dobre volje. Ako radi ljudske slabosti to nije vjerno činila, ovo je trenutak kad molimo jedni druge i svi zajedno Gospodina da nama oprosti“, kazao je fra Marinko. „Kad se nastanismo u ovom gradu Mercedesu i okolici, željeli smo samo jedno: da se što prije vratimo rodu i domu. Godine prodoše, a mi smo još uvijek ovdje. Prošlo je četrdeset godina nade i strpljenja, truda i muke u tuđini koja nas ponekad ne razumije. Zbog toga je misija djelić zavičaja, toplina ognjišta i draga nam riječ domovinska“.

Pozdravnu riječ i čestitku u ime biskupa mons. Gebharda Fürsta uputio je mons. Hagmann koji je istaknuo kako je Kristova Crkva jedna, ali s različitim glasovima, dijalektima, jezicima i različitim kulturama u kojoj nema stranaca već su svi sestre i braća okupljeni zajedno.

Mons. Škvorčević je u uvodnoj riječi izrazio radost što može biti u zajedništvu, molitvi, radosti i zahvaljivanju za 40 godina misije u Sindelfingenu te je uputio čestitku voditelju misije, bivšim voditeljima, redovnicama, pastoralnom osoblju, kao i cijelom puku Božjemu.

„Kad se Hrvati nađu pred Bogom pa mu otvore sva svoja hrvatska srca, sve svoje duhovne prozore i vrata, to je najljepši događaj. Mi smo materijalno uspjeli u Njemačkoj onoliko koliko je potrebno za pristojan život, a i u Hrvatskoj smo nastojali nešto napraviti. Međutim, kad podvučemo crtu, pitamo se jesmo li ostvarili ono što smo željeli. Ni jedan sustav koji mi ljudi organiziramo ne odgovara onom za čim čeznemo. Ako se u međuvremenu dogodilo da je čovjek izgubio to dragocjeno što su usadili majka i otac tamo u domovinskoj sirotinji, onda smo osjetili da smo izgubili nešto najvažnije i najbolje. Stoga 40. obljetnica misije je veliki izazov da vjernici sami pokušaju reći što hoće od ljudskih mogućnosti i svoga rada, a što od Boga. Sebe ne smijemo svesti na kratkoročnost već na Božju dugoročnost pa i vječnost. Nemojmo sebe svesti na ono malo rada ili gubitka radnog mjesta, nego dajmo sebe na mjeru Božju, a tu mjeru navijestilo nam je Božje evanđelje i druga sveta čitanja. Bog ima veliku i jaku inicijativu za svakog od nas i to u Isusu Kristu. Kad Bog počne djelo svoje ljubavi, onda je to naj snažnija stvarnost i događaj. To nam se dogodilo u Isusu. U Isusovu uskrsnuću je pobijedila Božja ljubav“, kazao je mons. Škvorčević u propovijedi. Podsjetio je kako Isus dolazi među ljude s neke drukčije razine života za kojom ljudi čeznu. „Božji put ima cilj vječnost, puninu života, za kojom čeznemo“. Potaknuo je okupljene na

molitvu koja je stapanje našeg života s Bogom, a to je najozbiljniji posao koji postoji. Također je mons. Škvorčević govorio i o važnosti pohađanja misnih slavlja. „Nismo mi Hrvati bili kroz povijest bogati materijalno, nego smo bili bogati duhovno jer smo tražili molitvu i slušali Božju riječ, živeli časno i pošteno. Ostat će na kraju života samo u nama duhovno bogatstvo. Neka nas ova obljetnica potakne na još veću i zauzetiju vjernost Bogu, Crkvi i domovini. To je dobra formula po kojoj se Hrvat može ne samo održati već i ostvarivati u dimenzijama Božje veličine koja je progovorila u Isusu Kristu, u njegovoj ljubavi na Križu i pobjedi uskrsnuća“.

Mladi u narodnim nošnjama u prikaznim darovima prikazali su grumen hrvatske zemlje, spomen knjigu o misiji, dres hrvatske reprezentacije, krunicu, kruh i vino.

Na kraju misnog slavlja čestitku je uputio o. Buljan Vuk koji je zahvalio vjernicima u stvaranju misije i svekolikoj pomoći svome narodu. Sve je u ime pastoralnih vijeća Sindelfingena, Herrenberga, Leonberga i Böblingena pozdravila Zorica Heidecker. Čestitku je u ime sindelfingenske župe Presvetoga Trojstva uputio Franz Kugler.

Misno slavlje uveličali su mješoviti zbor zajednice pod vodstvom s. Bernardete Tomić te zbor mladih „Salve angeli“. Nakon misnog slavlja svi su pozvani u prostorije zajednice na zakusku. Prikupljeno je 5000 eura za potrebe Caritasa Požeške biskupije i 1000 eura za operativni zahvat jedne djevojčice iz domovine.

Večer ranije, 17. travnja u Stadthalle u Sindelfingenu održana je duhovno-kulturna i zabavna večer. Okupljenima je čestitao 40. obljetnicu misije gradonačelnik grada Sindelfingena dr. Bernd Vöhringer kojemu je fra Marinko uručio ček od 1000 eura za humanitarne djelatnosti grada. Čestitke su uputili i mons. Škvorčević, dekan dekanata Böblingen Karl Kaufmann, u ime delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića dr. Adolf Polegubić koji je pročitao prigodnu delegatovu povelju, vlč. Majić, generalni konzul Cicvarić te bivši voditelj misije o. Ančić.

Fra Marinko je pritom kazao: „Euharistija kao središnji događaj kršćanskog života sve nas je pratila i odgajala, a ono što se za nju vezalo u domovini u svagdašnjem životu prenijelo se u misiju. Tu se učvršćivalo, raslo i razvijalo očuvanje jezika, kulture, običaja. I to je bio razlog postojanja hrvatske katoličke misije, odnosno zajednice da okuplja vjernike na misu i to na hrvatskom jeziku kako bi nam euharistija obnovila ono što za nas znači vjera, identitet, zajedništvo i kultura“.

Duhovno-kulturni program započeo je hrvatskom i njemačkom himnom koje je izveo misijski zbor mladih „Salve angeli“. U bogatom su programu

nastupili Jelena, Mate i Magdalena Puljiz, zbor mladih „Salve angeli“, tamburaši Matije Gupca iz Sindelfingena pod vodstvom Tune Bošnjakovića, dječji i mješoviti zbor zajednice pod vodstvom s. Bernardete Tomić i uz pratnju Ane-Marije Lasić, veliki ženski zbor zajednice, mala i srednja folklorna skupina zajednice kao i velika folklorna skupina zajednice pod vodstvom Ivice Šepovića.

U zabavnom programu nastupio je Jasmin Stavros i VIS „Naranča“.

Kroz program je vodila Zorica Heidecker.

Hrvatska katolička misija Sindelfingen osnovana je 1970. godine. U misiji od početka djeluju franjevci Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita. Dosad su je vodili fra Kruno Vukušić, fra Rafo Begić, fra Milan Lapić, fra Josip Zrnčić, fra Tomislav Duka, fra Ante Bilić, fra Božo Ančić, a danas zajednicu vodi fra Marinko Vukman.

U misiji su djelovale i časne sestre Klanjateljice Krvi Kristove: s. Ancila Vukoja, s. Anđelka Šteko, s. Mara Matijević, s. Marija Pranjić, s. Marija Marković, s. Emanuela Škarica, s. Rozarija Ćurić, a danas djeluju s. Bogoljuba Jurić i s. Bernardeta Tomić. Kao pastoralne suradnice djelovale su Marija Bilek i Ivanka Čugura kao i pastoralni suradnik Radomir Miketek te socijalni radnik Anto Batarilo. Od 1970. do danas u misiji je kršteno 1604 djece, sklopljeno je 330 brakova, od 1074. je 940 djece primilo sakrament prve pričesti, a 1029 mladih sakrament potvrde.

Adolf Polegubić

Fra Branko Brnas proslavio tri desetljeća misništva

Voditelj Hrvatske katoličke misije fra Branko Brnas u Kölnu je proslavio 30 godina misništva. Na svečanoj večeri okupili su se brojni uzvanici, među kojima i generalni konzul iz Düsseldorfa Vjekoslav Križanec i konzul Kristijan Tušek. Iz domovine je došao fra Hrvatinić Gabrijel Jurišić, koji je bio profesor fra Branku.

Fra Gabrijel je održao i poučno predavanje o blaženom kardinalu Stepincu. Čestitke vjernika iz Düsseldorfa prenio je fra Josip Kulović, voditelj misije u kojoj je fra Branko također služio. Svečanost je završila svetom misom u Minoritenkirche.

Tijekom svečane večere, za koju su članovi misije pripremili raznolike specijalitete, razgovarali smo s fra Brankom i pitali ga je li bio sretan odlaskom u inozemnu pastvu i je li se nakon toliko godina navikao na tuđinu.

– Franjevac sam i, u dogovoru s mojom zajednicom, uvijek sam rado prihvaćao povjerene dužnosti. Dolazak u München za mene je bio veliki pastoralni izazov. Istina, Domovina, roditelji i prijatelji uvijek zovu, ali i ovdje u Njemačkoj su naši dragi ljudi iz svih krajeva Lijepe Naše i Bosne i Hercegovine. Tako, nakon 22 godine svećeničkog rada u inozemstvu, ne osjećam križ tuđine i veselim se svakom susretu s našim ljudima.

Vašim dolaskom misija Köln je dosta oživjela i puna je događaja. Ljudi su puni hvale o vama. Jeste li zadovoljni suradnjom s Hrvatima u Kölnu?

– Kad već spominjete hvalu, rado bih pohvalio svoju subraću svećenike i časne sestre, koji su u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Kölnu pastoralno djelovali prije mene. Svi su oni, svatko na svoj način, ali uvijek predano i s ljubavlju, našim ljudima bili svećenik i majka, sestra i brat, predvoditelj i prevoditelj, tješitelj i hrabritelj. Također bih zahvalio i svim vjernicima koji su, posebno u prošlim olovnim i ratnim vremenima, ostali vjerni svojim djedovskim i kršćanskim korijenima. Ja sam samo nastavio graditi dalje, svjestan kako je pohvalu lijepo čuti, ali i da se od nje ne živi. Nastojao sam i nastojat ću, uz Božju pomoć, u zajedništvu s ljudima dobre volje, učiniti da ova zajednica nastavi skladno živjeti i djelovati. Svaki kamen spoticanja bit će nam samo korak naprijed i vjerujem kako će Bog nagraditi našu volju, predanost i nastojanje.

Zaljubljenik ste u glazbu i organizator prvoga duhovnog festivala izvan domovine. Hoće li se taj festival nastaviti i kakva mu je budućnost?

– Ljudi zovu, posebno mladi, i pitaju hoće li Stepinacfest nastaviti živjeti. Hoće, i to već od iduće godine. Nisam se umorio jer me glazba potiče i hrani, nego sam malo usporio zbog zdravstvenih razloga. I već sada pozivam mlade iz svih hrvatskih katoličkih misija u Europi da dođu u Köln i svojim pjevanjem i sviranjem, zajedno s nama, veličaju Boga, mir, zajedništvo i ljubav.

Misija Köln slavi ove godine 50. godina djelovanja. Priprema li se nešto posebno za to slavlje?

– Radujem se što me Božja providnost iznjedrila u Kölnu baš kada Hrvatska katolička misija slavi 50. obljetnicu postojanja i djelovanja. Trebat će uložiti dosta vremena, volje, rada, živaca i novca, kako bi dostojanstveno obilježili ovaj jubilej. Ali nije me strah jer oko sebe, osim fra Marka, s. Dubravke, s. Vinke i tajnice gospođe Suzane, imam puno ljudi, posebno mladih, koji osjećaju za svoj narod, svećenike i hrvatsku misiju. Jubilarnu godinu već smo počeli proslavom 30. obljetnice misništva. Nastavljamo sa slavljem svete krizme koju će mladima udijeliti mons. Heiner Koch, kölnski pomoćni biskup. Na blagdan Duhova s nama je Luka Balvan, poznati kantautor duhovnih pjesama iz Zagreba. Isti dan slavimo svetu misu sa svim katolicima stranoga govornog područja u Bonnu.

Početak rujna (3.-5.), duhovnu obnovu predvodit će fra Zvezdan Linić iz Zagreba. Nakon toga slijedi Kupreška noć u Frechenu (24.9.) Početak listopada putujemo u Svetu Zemlju (2.-9.10), a odmah nakon toga s mladima ćemo posjetiti Zadar, Šibenik, Visovac i Zagreb. Završno je slavlje 6. i 7. studenoga. Prvi dan je svečani glazbeno-scenski program, u kojemu će nastupiti njemački i hrvatski umjetnici. Među pozvanima su uzoriti kardinali Joachim Meisner i Josip Bozanić, mons. Heiner Koch, pomoćni kölnski biskup, dr. Željko Tolić, provincijal iz Splita, g. Bastgen, gradski dekan, mnoštvo njemačkih svećenika, kao i velik broj predstavnika grada Kölna i pokrajine NRW. Iz Hrvatske očekujemo nekoliko visokih predstavnika iz javnog i kulturnog života.

- Rado bih još istaknuo kako sam ovih dana odgovornima u Nadbiskupiji predao ključeve prostorija Hrvatske katoličke misije (Am Rinekpfuhl 10) jer će kölnska nadbiskupija iz temelja obnoviti zgradu u koju ćemo se već iduće godine vratiti. Lijepo je i samo pomisliti kako će hrvatski vjernici u srcu Kölna imati svoj dom gdje će se mladi i djeca, ali i odrasli Hrvati, okupljati, učiti, radovati i upoznavati. Zahvaljujem, u ime svih Hrvata, kölnskoj nadbiskupiji, posebno kardinalu Joachimu Meisneru, što su nas prepoznali kao graditelje vjerskog i ljudskog zajedništva. To je ujedno i poziv svim hrvatskim vjernicima na još bolju suradnju s mjesnom Crkvom. Život jednih pokraj drugih je promašen i nije blagoslovljen. Prema riječima blagopokojnog Svetoga Oca Ivana Pavla II. jedino "zrela ili duhovna Katolička crkva" ima perspektivu, u kojoj ćemo na različitim jezicima, uz međusobno poštovanje, zajedno slaviti Boga i izmjenjivati ljudske radosti.

Zvonko Bosnić

Održan Drugi ekumenski dan u Münchenu

Glavni bavarski grad München bio je od 12. do 16. svibnja domaćin Drugoga ekumenskoga crkvenog dana (2. ÖKT). Susret se odvijao pod motom *Kako biste imali nade (Damit Ihr Hoffnung habt)*, a okupio je više od sto tisuća sudionika.

I naša je HKM München bila uključena u 2. ÖKT kao glavni organizator mise nacija za vjernike drugih materinskih jezika biskupije München-Freising. Svečana euharistija slavljena je 14. svibnja u crkvi St. Michael, a predvodio ju je mađarski nadbiskup kardinal Peter Erdö, predsjednik vijeća Europskih biskupskih konferencija (CCEE) u koncelebraciji s nekoliko njemačkih i stranih biskupa te s mons. dr. Wolfgangom Miehleom, nacionalnim ravnateljem Njemačke biskupske konferencija za dušobrižništvo katolika drugih materinjih jezika, fra Josipom Bebićem, delegatom za hrvatsku

inozemnu pastvu u Njemačkoj, msgr. Wolfgangom Huberom, predstojnikom Ureda za stranu pastvu nadbiskupije München-Freising, fra Tomislavom Dukićem, voditeljem HKM München, fra Lukom Livajom, fra Brisom Čarićem i gotovo svim svećenicima ostalih katoličkih misija biskupije München-Freising. Organizacija mise i crkvenog pjevanja povjerena je našoj misiji. Zborom, u kojem su osim članova crkvenog zbora HKM München bili uključeni i članovi zborova ostalih misija, ravnala je s. Nikolina Bilić.

Inače, Drugi ekumenski dan u Münchenu započeo je i završio međukonfesionalnom Službom Božjom na Theresienwiese, koju su priredili predstavnici katoličke, evangeličke, pravoslavne i metodističke Crkve. Na otvaranju 2.ÖKT nadbiskup Münchena dr. Reinhard Marx pročitao je poruku pape Benedikta XVI. za Ekumenski dan Crkvi.

Organizatori Ekumenskog dana pripremili su vrlo bogat program u čitavom gradu koji je obuhvaćao 3000 različitih sadržaja, počevši od zajedničkih molitvi, predavanja, izložbi, sve do kulturno-umjetničkih i zabavnih manifestacija. Susret je posvećen gorućim pitanjima budućnosti, diskusijama o putovima izlaza iz krize, razgovorima o miru i međusobnim kulturama, religijama i Crkvama kao i pitanju mogu li kršćanske Crkve u ovom globalnom svijetu nesigurnosti pružiti svijetu nadu.

Evangelički predsjednik 2.ÖKT-a prof. dr. Eckhard Nagel, kao i katolički predsjednik 2.ÖKT-a Alois Glück izrazili su nadu u skoro održavanje Trećega ekumenskog dana, potaknuti uspjehom Prvoga ekumenskog dana u Berlinu 2003. godine i ovogodišnjeg Kirchentaga u Münchenu. „U životu sam doživio mnoga iznenađenja – nisam, na primjer, vjerovao da može nestati Berlinski zid“, rekao je Robert Zollitsch, predsjednik njemačke biskupske konferencije, uvjeren da srastanje i jedinstvo Crkava nije nemoguće.

Poseban je doista ugođaj ovih dana vladao na ulicama bavarske metropole. Nije ovo bio ugođaj buke Oktoberfesta, Frühlingfesta ili nekakvog sajma, već naprotiv svježina i vedri izrazi lica djece, mladih i starijih osoba s narančastim šalovima oko vrata i natpisom na njima *Damit Ihr Hoffnung habt*. Crkvi u Njemačkoj ovaj je susret od velike važnosti baš danas kad ju se stavlja na optuženičku klupu zbog pojedinih članova i aktualnog pitanja seksualnog zlostavljanja. Možemo zajedno s prof.dr. Eckhardom Nagelom reći: „Mi žalimo našu Crkvu, mi smo žalosni s našom Crkvom, ali ona je i nadalje naša Crva”.

“I u trenucima patnje, Crkva je mjesto nade” – napisao je papa Benedikt XVI. u poruci sudionicima Kirchentaga. “Nismo ostavljeni sami. Bog je živ, možemo se obratiti Njemu i On nas sluša. Možemo upoznati Boga i On poznaje nas. To je naša nada i naša radost”.

s. Nikolina Bilić

† Fra Krsto Vlašić

Br. 01-382/2010.
Split, 11. lipnja 2010.

Predmet: *Molitva za pok. fra Krstu Vlašića*

Braća koja nisu obavila molitve i slavila misu za pok. fra Krstu Vlašića, neka to učine što prije kako propisuju Statuti Provincije: braća svećenici po jednu sv. Misu, a braća klerici i neklerici križni put.

U nekrologiju pojedinih samostana neka se upiše na dan 9. lipnja:

Fra Krsto Vlašić rodio se 13. veljače 1945. u Gorici (Grude). U novicijat stupio 14. srpnja 1964. na Visovcu. Svečane zavjete položio 15. srpnja 1968. u Imotskome.

Od 1965. do 2007. godine vršio je razne samostanske službe u Provinciji, a od 2008. nalazi se u Imotskome kao rekonvalescent.

Premينو je u Imotskome 9. lipnja 2010. godine. Pokopan je u samostansku grobnicu u Imotskome 11. lipnja 2010. godine.

Homilija o. Provincijala fra Željka Tolića

Poštovana braćo svećenici, časna braćo redovnici i redovnice, draga rodbino i prijatelji našega preminulog brata fra Krste, dragi vjernici!

Veliki dio ovdje prisutnih nije planirao da će danas biti u Imotskom. Većina nas fratara iz Provincije Presvetog Otkupitelja imali smo za danas u planu poći samo u Sinj gdje, u Crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske, četvorica naše braće danas slave 50. obljetnicu misništva – mnogi ćemo poslije ove mise i pogreba to i učiniti – dok ste vi, braćo i sestre, imali vaše namjere i planove za današnji dan. No, vijest o fra Krstinoj smrti sve je to izmijenila i sve nas nenadano sabrala na ovu svetu Misu zadušnicu.

Vijest koju nam je prekjučer dojavio gvardijan fra Zoran za nas nije bila iznenađujuća. Znali smo da je fra Krsto, koji je već duže vremena bio ozbiljno bolestan, u zadnje vrijeme sve više slabio. Kao svijeća se gasio i nestajao. U slabom i bolešću izmučenom tijelu još je samo srce kucalo. Ali prekjučer, u jutarnje sate, i ono je stalo. Nije moglo više. Vrata ovozemaljskog života su se zatvorila i fra Krsto je na poziv Onoga kojemu sve živi, u 65. godini života i 45. redovništva, okrijepljen svetim sakramentima i ispraćen od svoje redovničke braće u imotskom samostanu, preselio u «već pripravljene stanove Božje» (Iv, 14, 2).

Fra Krsto se rodio 13. veljače 1945. godine u Sovićima, u župi Gorica, u obitelji Ivana i Vinke Vlašić. Njegovi roditelji dali su mu na krštenju ime

Marinko. Nakon završene osnovne škole u Sovićima i srednje u Grudama, Marinko je slijedio zov svoga srca i zaželio biti franjevac. U Novicijat na Visovcu stupio je 14. srpnja 1964. godine, gdje je godinu dana kasnije, 15. srpnja 1965., položio svoje prve privremene zavjete, te krsno ime Marinko promijenio u redovničko: fra Krsto. Doživotne zavjete položio je u ruke mnp. provincijala dr. fra Petra Čapkuna, ovdje u Imotskom 15. srpnja 1968. godine. Nakon Novicijata fra Krsto je boravio u mnogim našim samostanima (Zagrebu, Visovcu, Sinju, Splitu, Imotskom, Omišu), u nekima od ovih i u više navrata, te u njima vršio različite i odgovorne službe koje mu je povjeravala Uprava Provincije. Zadnja njegova postaja bila je ovaj samostan Sv. Franje u Imotskom, u kojem je od 2003. godine vršio službu sakristana.

Draga braćo i sestre! Fra Krsto nije završio teološke škole. Nije se uspinjao na propovjedaonicu, niti je sjedao u ispovjedaonicu. On nije bio svećenik, ali je uvijek bio i do kraja svoga života ostao obični, jednostavni i nadasve dragi brat s kojim je, koliko ga ja poznajem, bilo ugodno živjeti i razgovarati, moliti i raditi. Gdje god je bio, fra Krsto je ostavio sliku marljiva i povjerljiva, draga i srdačna, svakomu pristupačna i uslužna redovnika. Moj je dojam da je kod njega bilo *s mjerom* i *na mjeru* u svemu i sa svima: u radu i molitvi, u šali i ozbiljnim razgovorima, u koru i na moru, s ljudima izvan samostana i s braćom u samostanu, s onima koje je poznao i s onima koje je prvi put vidio. Ništa pretjerano i suvišno, nego u svemu dovoljno. Sve je kod njega bilo odmjereno, pristojno i uljudno, s puno poštovanja prema svakome, malicioznosti ni prema kome. Nikad ga nisam vidio ljuta i namrštena, zabrinuta ili tjeskobna. Uvijek je zračio vedrinom i osmjehom. Kroz tolike susrete i razgovore koje sam imao s njim otkako je počeo pobolijevati, posjećivati bolnice i slabiti, uvjerio sam se da se fra Krsto nije strašio lošeg ishoda koji se po svemu nazirao. Iz neke fine dubine njegove osobnosti i njegove duhovnosti, zračili su jasan stav, uvjerenje i sigurnost Božjeg redovnika koji čvrsto vjeruje da *Otkupitelj njegov živi* te da će i on, kako god završilo, živjeti s Njime.

Braćo i sestre! Nitko od nas svećenika, ni od vas laika ne zna koliko ćemo živjeti, nitko ne zna što nas može zadesiti i kakva li nas bolest može stići. Nitko to ne zna. Nismo mi gospodari svoje povijesti. Čas i vrijeme valja nam primiti onako kako nas zapadnu. Niti se uvijek u našem životu pita za isto, niti uvijek živimo isto, niti se stalno prokušavamo u istom. U brzacu smo rijeke koja prije ili kasnije stiže svome ušću. A do ušća ima mnogo, mnogo nepredvidivosti. Naravno, svi bi mi voljeli da nas ne snađe ništa loše. Ali, ako nas to i zadesi, nije li onda najsretnije rješenje to s vjerom i prihvatiti te kazati: *Gospodine, ne molim Te da me oslobodiš boli, već te molim da mi pomogneš i budeš sa mnom u boli!*

Braćo i sestre! Ove zadnje, upravo izgovorene riječi nije izgovorio neki dubokoumni teolog, ni netko od kanoniziranih svetaca. Čuo sam ih upravo od fra Krste kad sam ga nakon njegove prve operacije posjetio u bolnici Dubrava u Zagrebu. Nije on bio dijete da nije znao o čemu se radi i što ga čeka. Nije bio ni hazarder koji se kockao sa svojim životom. On je bio vjernik i redovnik koji je sav svoj život posvetio Bogu. Bog mu je bio prije svega i iznad svega. U zdravlju i bolesti. Kao takav znao je da mu je *jednoga dana stati pred sudište Božje* koje nitko ne može izbjeći. I da ćemo, netko prije, a netko kasnije, *svi dati račun Bogu*, ne samo za svoja djela, nego, uz njih, i za sve naše skrovite misli, za sve naše izgovorene riječi i sve naše propuste. Zato on nije mrmljao i nije se na Boga ljutio, nije mu postavljao pitanja i upitnike. Ništa od svega toga i onoga sličnog kako se ljudi u takvim situacijama znaju ponašati. Fra Krsto je s vjerom i u vjeri prihvatio sveo što mu je Bog namijenio; kao Isus Krist prije svoje muke i molitve u Getsemanskom vrtu, prihvatio je Očevu volju i molio: *Gospodine, ne molim Te da me oslobodiš boli, već Te molim da mi pomogneš i budeš sa mnom u boli!*

Draga braćo i sestre! Ako Boga imalo razumijemo, onda ćemo razumjeti da Boga ne možemo moliti da nas oslobodi od patnje, boli i nemoći, jer on *ni svog Sina ne poštedje*. Ako Boga razumijemo, onda ćemo razumjeti da su Božji darovi bez kajanja, da je on svakome od nas dao svoju milost i da njezinu količinu ne treba ni s kime uspoređivati, jer on daje svakome što hoće, kad hoće i onoliko koliko hoće – i svakome više nego što može obuhvatiti. Ako Boga doista razumijemo, onda ćemo razumjeti da je u našem životu, i vas laika i nas redovnika-svećenika, najvažnije biti u milosti Božjoj i s tom milošću trajno surađivati; da je spasonosnije i «sto put» korisnije moliti: *ne molim te, Bože, da me oslobodiš boli, nego Te molim da mi pomogneš i sa mnom budeš u boli*, nego se protiv te boli buniti i ljutiti ili zbog toga Boga prezirati i od njega se okrenuti. Ako Boga razumijemo, onda ćemo, braćo moja i sestre, lako razumjeti da nas ni tada Bog nije napustio ili – ne daj Bože to i pomisliti – da nas je kaznio, nego da on želi po našoj mucu, našoj bolesti, patnji i križu druge spasiti i u nebo dovesti. Blago onom tko to razumije i u to vjeruje. Fra Krsto je, po toj izjavi koju sam vam prenio, to očito razumio i u to vjerovao. Zato je tako i rekao. I zato sada razumijem vedrinu na njegovu licu i dječju bezbrižnost u njegovu osmijehu.

Dragi fra Krsto! Lijepo je i poučljivo – pred braćom redovnicima i svećenicima, kao i pred tvojom brojnom rodbinom, pred mnoštvom tvojih prijatelja i poznavalaca koji su te došli ispratiti danas na tvoj vječni počinak – čuti ovu divnu izjavu koja je proizišla iz tvoga srca. Kazao sam je pred svima, ne zbog toga da bih te hvalio i lovorikama tvoju glavu uresio – jer tebi je više od svake hvale i pohvale uvijek bio draži tvoj habit, konop s tri

čvora i fratarske sandale – nego da bih uozbiljio i potaknuo nas, vjernike i redovnike-svećenike, koji iza tebe ostajemo.

Hvala ti za primjer tvoga dostojanstvenog stava i držanja, a jednako ti hvala za divno svjedočanstvo reda i rada u ovome našem franjevačkom bratstvu u Imotskomu. Bog te obilno nagradio u svome kraljevstvu nebeskome.

Zahvaljujem braći u imotskom samostanu, na čelu sa gvardijanom fra Zoranom, koji su se primjerno i bratski trudili i založili da se fra Krsto u svojoj teškoj bolesti osjeća koliko je moguće lakše. Nemojte mi zamjeriti, ali osjećam da to trebam istaknuti: hvala, od srca hvala, mladoj braći postulantima koji će uskoro poći u Novicijat na Visovac. Njih petorica su dogovorno, bez magistrova i gvardijanova nagovora i naloga, danonoćno bili uz fra Krstu. Draga mlada braćo, vi ste već u startu uspješno svladali vašu prvu stepenicu. Od srca i pred svima vam hvala! Od srca hvala i svima drugima, osobito liječnicima i medicinskim sestrama Doma zdravlja u Imotskom, koji su našem pokojnom fra Krsti uvijek i svesrdno izlazili ususret kad god mu je to bilo potrebno.

U ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja izražavam iskrenu sućut fra Krstinoj bližoj i daljoj rodbini, svim njegovim prijateljima i znancima koje je njegova smrt rastužila i potresla.

Iskrena sućut i njegovoj rodnoj župi Gorica, a osobito vjernicima u Sovićima, u kojima se naš fra Krsto rodio i krstio. Dragi Sovićani, iz vaše sredine je otišao jedan zaista ugledni mještatinin i uzorni fratar. Na njega uvijek možete biti ponosni, jer je on o Sovićima, Gorici, Bobanovoj Dragi i Grudama uvijek s iznimnim poštovanjem i ljubavi govorio. Tamo je rođen, a našoj Provinciji je pripadao. A volio je jedno i drugo. Budite ponosni na njega, jer je on bio ponosan na vas.

A tebi, fra Krsto, još samo jedno: imao si veliko srce koje je srcem Isusovim voljelo svakog čovjeka, razumjelo svakog čovjeka i ljubilo svakog čovjeka. A Isusovim srcem voljeti, Isusovim srcem razumijevati i njegovim srcem ljubiti može samo onaj tko je trajno naslonjen na grudi Isusove i sluša kucanje njegova srca. Srce Isusovo, izvore sve ljubavi i dobrote, budi spasenje njegovo.

Oproštajni govor fra Zorana Kutleše, gvardijana

Kao gvardijan, u ime fratara koji žive u samostanu i samostanskom okružju, u ime postulanata i časnih sestara, kao i u ime vjernika iz imotske župe koji su poznavali pokojnika, opraštam se od našeg fra Krste.

Kako smo čuli od o. provincijala, fra Krsto je u ovom samostanu živio nekoliko mjeseci 1989. godine, a od kolovoza 2003. živio je ovdje do svoje smrti. U samostanu je posljednjih godina djelovao unutar svojih mogućnosti,

koliko mu je njegovo zdravstveno stanje dozvoljavalo. Naime, i prije teške bolesti od koje je umro, a od koje je obolio početkom 2008., fra Krsto je bio slabijeg zdravlja. Unatoč tome uvijek je bio spreman pomoći u samostanu i u župi. Fra Krsto je po svojoj naravi bio komunikativan, tako da je upoznao mnoge vjernike naše župe, od djece do najstarijih. To pokazuje i činjenica da su se mnogi naši vjernici zanimali za njegovo zdravstveno stanje.

Kao što sam već spomenuo, fra Krsto je početkom 2008. teško obolio. Dvije i pol godine nosio se hrabro i vjernički sa svojom bolešću, predajući se u molitvi u Božje ruke. Trudio se ne biti nikome na teret te je uporno nastojao živjeti što normalnije svoj redovnički život. S napredovanjem bolesti, bila mu je sve potrebija pomoć drugih, što je on sa zahvalnošću primao. Prije godinu dana napisao mi je na jednoj razglednici sljedeću poruku: „Dragi gvardijane, hvala ti na svemu što činiš u mojoj bolesti za mene. Teška je i neugodna ova bolest, ali s Božjom pomoći i mojom hrabrošću ide to nadam se dobro. Ja sam nekada povučen i razdražljiv, a to je zbog teških lijekova. Ponavljam: nemoj mi zamjeriti povučenost, osjetljivost i reakciju. To je od ovih lijekova. Rado molim i puno čitam. Ja sam, Bogu hvala, duhovno jak”.

U posljednja dva mjeseca fra Krsto više nije mogao bez tuđe pomoći te je rijetko izlazio iz svoje sobe. U njegovom stanju najviše su mu pomagali naši postulanti i brat fra Dragan, koji su cijelo vrijeme dežurali uz njega i pružali mu potrebnu pomoć i njegu. Svima im, kao gvardijan, od srca zahvaljujem, posebno Juri Papiću koji je najviše vremena proveo uz fra Krstu i pomagao mu u svemu. Također zahvaljujem liječnicima: dr. Anti Vuksanu, dr. Vici Čikešu i dr. Petru Striniću te medicinskim sestrama koji su dolazili i pružali mu svoju stručnu pomoć. Zahvaljujem i našim kuharicama, gospođama Anki Medvidović i Nadi Parlov, zatim svim našim časnim sestrama te svima ostalima koji su na bilo koji način bili uz fra Krstu u njegovoj bolesti, osobito njegovoj rodbini i prijateljima.

Na koncu izražavam svoju sućut braći Mati, Jerku i Branku s obiteljima te obitelji pokojnog brata Mile.

† Milan Šimunović

Dana 2. lipnja 2010. u 70. godini života okrijepljen svetim sakramentima blago je u Gospodinu preminuo Milan Šimunović, pok. Andrije, otac našega fra Ljubomira.

Misa zadušnica slavljena je u petak 4. lipnja 2010. u crkvi Presvetoga Trojstva u Slivnu Imotskom. Nakon sv. Mise obavljeni su sprovodni obredi na mjesnom groblju.

Hrvatska prepoznatljivost u Darmstadtu

Fra Josip Klarić (glavni urednik), HRVATSKA KATOLIČKA MISIJA U DARMSTADTU 1969.-2009. - ČETRDESET LJETA PASTORALNOG DJELOVANJA, Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja - Zbornik „Kačić“ i Hrvatska katolička misija u Darmstadtu, Split-Darmstadt, 2010., 242 str.

Pred nama je još jedna u nizu vrijednih monografija, koje su objavile hrvatske katoličke misije, zajednice ili župe u Njemačkoj. Objavljena je u povodu 40. obljetnice Hrvatske katoličke misije (HKM) Darmstadt. To je ponajbolji način da se sačuva od zaborava sve ono vrijedno i dobro koje je nastajalo u ovoj zajednici od 1969. godine. Da je toga bilo u izobilju, svjedoče i stranice ove vrijedne i lijepo oblikovane knjige protkane brojnim fotografijama. Na taj način se stvara dobar temelj za sustavno proučavanje života i djelovanja Hrvata katolika u Njemačkoj te njihove vjerske i nacionalne posebnosti. To će biti od velike važnosti ne samo prvoj, već i drugoj i trećoj generaciji Hrvata u Darmstadtu i šire, kako nikad ne bi zaboravili svoje korijene te da se uvijek s ponosom osjećaju dijelom hrvatske domovine i domovinske Crkve.

Knjiga je naslovljena: Fra Josip Klarić (glavni urednik), Hrvatska katolička misija u Darmstadtu 1969.-2009. - Četrdeset ljeta pastoralnog djelovanja. Nakladnici: Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja - Zbornik „Kačić“ i Hrvatska katolička misija u Darmstadtu. Kako na hrvatskom, tako i na njemačkom jeziku, jer se zapravo radi o dvjema istim knjigama objavljenima posebno na hrvatskom, a posebno na njemačkom jeziku, što predstavlja novost u objavljivanju monografija o hrvatskim misijama u Njemačkoj. Naime, monografije su dosad objavljivane ili samo na hrvatskom jeziku ili dvojezično na hrvatskom i njemačkom jeziku u istoj knjizi. Monografija je posvećena hrvatskim vjernicima koji su u Darmstadtu četrdeset ljeta svjedočili svoju kršćansku vjeru i predstavljali svoju Domovinu i njihovim njemačkim sugrađanima koji su ih prihvatili kao kršćansku braću i sestre.

Na početku monografije su prigodne čestitke i pozdravi istaknutih osoba: voditelja misije fra Josipa Klarića, biskupa Mainza kardinala Karla Lehmana, predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, dekana Darmstadta Rudolfa Mochea, delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića i gradonačelnika Darmstadta Waltera Hoffmanna. U prvom dijelu donosi se pregled povijesti Savezne Republike Njemačke, s posebnim osvrtom na povijest pokrajina Hessen i Rheinland-Pfalz te povijest gradova Darmstadta, Bensheima, Wormsa i Gross-Zimmerna. U drugom dijelu je kratka, ali iscrpna povijest Katoličke

Crkve u Njemačkoj s posebnim osvrtom na Biskupiju Mainz. U trećem dijelu govori se o Hrvatskoj katoličkoj misiji Darmstadt s podnaslovima „Zajedno vjerovati“ i „Vjeru živjeti“. U četvrtom dijelu donose se misijske pastoralne aktivnosti (liturgijske službe, misna slavlja, sakramenti, pučke pobožnosti, blagoslov obitelji i hodočašća). U petom dijelu govori se o vjerskoj naobrazbi (misijskim tečajevima, prigodnim slavljinama, vjeronaučnoj pouci i drugim misijskim aktivnostima, župnom uredu i tajništvu, župnom listu i katolikom tisku. Šesti dio govori o izvanmisijskim aktivnostima (hrvatskoj nastavi i Nogometnom klubu „Croatia“). Sedmi dio donosi ljetopis u kojem se riječju i slikom bilježe događaji tijekom četrdeset misijskih godina. U osmom dijelu je zanimljiva prigodna „Privremena priča koja traje“. U devetom se govori o pastoralnom osoblju s kratkim osvrtom o Franjevačkoj provinciji Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Potom se ističu župnici koji su djelovali u misiji, mahom članovi spomenute provincije (fra Roko Romac, fra Frano Bilokapić, fra Nediljko Budimir Bekan, fra Ivan Vidović i aktualni župnik fra Josip Klarić. Tu su i pastoralne suradnice školske sestre Franjevke Krista Kralja Provincije Presvetoga Srca Isusova u Splitu (s. Božena Duvnjak, s. Vitalija Križan, Rozarija Župić i aktualne s. Damjana Damjanović i s. Anđela Milas). Tu je i župna tajnica dipl. ekomonistica Marija Lovrić-Holenda. U desetom dijelu može se pratiti župna statistika: krštenici, prvopričesnici, krizmanici, vjenčani i umrli. Na kraju je pogovor glavnog urednika „Kačića“ fra Gabrijela Jurišića, stvarno kazalo osobnih imena i zemljopisnih naziva, što predstavlja vrlo važan znanstveni aparat.

Kako to lijepo stoji u sažetku: „Godine 2009. navršilo se četrdeset ljeta postojanja Hrvatske katoličke misije u Darmstadtu. Osnovana je 1969. godine, u vrijeme kad je, nakon oporavka od ratnoga vihora i naglog privrednog rasta u Njemačkoj postojala velika potreba za radnom snagom s jedne strane i s druge strane potreba hrvatskog čovjeka da u tuđem svijetu osigura sebi i svojoj obitelji bolju egzistenciju“. Biskup Mainza, kardinala Karl Lehmann u svom pozdravnom slovu ističe: „Zajednice drugih materinskih jezika razvijale su se drugačije nego je prvenstveno bilo zamišljeno. Zajednica drugoga materinskog jezika može se osjećati uistinu kod kuće, ako istodobno stoji u bliskom kontaktu i suradnji s mjesnom župom. U Darmstadtu je to dobro uspjelo. Zadivljuju me subraća, koja su već desetljećima napustila svoju domovinu, kako bi se ovdje brinula o svojim sunarodnjacima“.

Dok se knjiga preporučuje široj javnosti, može se istaknuti kako će ona ostaviti prepoznatljivi hrvatski trag u HKM Darmstadt i u Njemačkoj.

Adolf Polegubić

ADRESAR FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOGA OTKUPITELJA

PROVINCIJSKE USTANOVE

PROVINCIJALAT SPLIT

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 362-388 Provincijal
Tel: 021/ 348-182 Tajnik
Fax: 021/ 347-822
Tel: 021/ 362-649 Ekonom
Fax: 021/ 348-116
E-mail: provincijalat-franjevac@st.t.com.hr

SJEMENIŠTE SINJ

21230 SINJ
Fratarski prolaz 4
Tel: 021/ 824-400
Fax: 021/ 824-501
Tel: 021/ 826-519 Ravnatelj

GIMNAZIJA SINJ

21230 SINJ
Franj. klasične gimnazije 22
Tel/Fax: 021/ 821-809 tajništvo
Tel: 021/ 825-009 zbornica

POSTULATURA IMOTSKI (SAMOSTAN IMOTSKI)

NOVICIJAT VISOVAC

22324 DRINOVCI
Tel: 022/ 775-755
Fax: 022/ 775-752

KLERIKAT SPLIT

21000 SPLIT
Ivana Pl. Zajca bb
Tel: 021/ 541 700
021/ 541 704

“PLANINA I MORE“

21500 MAKARSKA
Franjevački put 1
Tel: 021/ 611-256

“PANIS VITAE“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel./Fax: 021/ 344-998

“KAČIĆ“

21230 SINJ
Alojzija Štepinca 1
Tel: 021/ 70 70 71
Fax: 021/ 70 70 20

“MARIJA“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel./Fax: 021/ 348-184

“DOBRI OTAC ANTIĆ“

10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
Tel: 01/ 46-60-031

“FRA RAFO KALINIĆ“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 340-190

“SLUŽBA BOŽJA“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 343-561
E-mail: sluzbaboza@st.htnet.hr

OSTALE USTANOVE

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

Udružena ustanova splitske metropolije
i Franjevačke prov. Presv. Otkupitelja
21000 SPLIT
Zrinsko-Frankopanska 19
Tel./Fax: 021/ 386-144

FRANJEVAČKI INSTITUT ZA KULTURU MIRA

21000 SPLIT
Poljudsko šetaliste 4
Tel./Fax: 021/ 381-011

DEUTSCHLAND

Iz HR: 0049 ne birati 0 od gradskog predbroja

HRVATSKI DUŠOBRIŽNIČKI URED U NJEMAČKOJ

FRANKFURT

An den Drei Steinen 42d
60435 FRANKFURT/M
Tel: 069/ 95 40 480 ured
Fax: 069/ 95 40 48 24
Tel: 069/ 95 404 811 stan
E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

SAMOSTAN

MÜNCHEN

Franziskanerkloster St. Gabriel
Versailerstr. 20
81677 MÜNCHEN
Tel: 089/ 41 95 010 Župni ured
Fax: 089/ 47 98 52
Tel: 089/ 419 501 17 Gvardijan
Tel: 089/ 419 501 16 Župnik
Tel: 089/ 419 501 25 Pavao Žmiric
Fax: 089/ 470 849 81
Tel: 089/ 416 198 31 Božo Ančić
Fax: 089/ 416 198 33

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

BERLIN

Feldstrasse 4
13555 BERLIN
Tel: 030/ 261 15 40; 261 15 49
Fax: 030/ 2 62 83 97

DARMSTADT

Feldbergstr. 32
64295 DARMSTADT
Tel: 06151/ 89 62 66 ured
Fax: 06151/ 85 15 22
Stan: Eschollbrückerstr. 15
64295 DARMSTADT
Tel: 06151/ 39 17 865

DÜSSELDORF

Van-Douven-Str. 8
40227 DÜSSELDORF
Tel: 0211/ 78 41 21 ured
Tel: 0211/ 78 44 53 stan
Fax: 0211/ 8892 742

ESSLINGEN

Untere Beutau 8-10
73728 ESSLINGEN
Tel: 0711/ 35 58 07
Fax: 0711/ 35 57 94
Stan: Lindenstr. 95
73760 OSTFILDERN
Tel: 0711/ 341 49 08

FRANKFURT

Niederuau 27
60325 FRANKFURT/M
Tel: 069/ 72 31 25
Fax: 069/ 72 33 63

FREISING

Domberg 7
85354 FREISING
Tel: 08161/ 73 59
Fax: 08161/ 417 57

KELKHEIM

Am Kirchplatz 6
65779 KELKHEIM
Tel: 06195/ 97 66 71
Fax: 06195/ 97 66 72

KÖLN

Am Rinkenpfuhl 10
50676 KÖLN
Tel: 0221/ 24 28 16
Fax: 0221/ 24 01 527

LUDWIGSBURG

Schorndorfer Str. 31
71638 LUDWIGSBURG
Tel: 07141/ 92 69 71
Fax: 07141/ 90 38 90
Stan:
Mozart str. 10
71640 Ludwigsburg
Tel: 07141/ 26 79 117

MAINZ

Emmeranstraße 15
55116 MAINZ
Tel: 06131/ 22 94 54
Fax: 06131/ 22 94 62

MÜNCHEN

Schwanthaler Straße 98
80336 MÜNCHEN
Tel: 089/ 17 95 810
Fax: 089/ 17 95 81 11

OFFENBACH

Marienstraße 38
63069 OFFENBACH/M
Tel: 069/ 845 749
Fax: 069/ 848 497 64
Stan: Schäferstraße 20
63069 OFFENBACH/M
Tel: 069/ 84 66 29

ROSENHEIM

Heilig-Geist-Straße 46
83022 ROSENHEIM
Tel: 08031/ 34 181
Fax: 08031/ 58 98 25
Stan: Aventinstraße 16/II
83022 ROSENHEIM
Tel: 08031/ 14 686
Fax: 08031/ 79 74 23

RÜSSELSHEIM

Im Kleinen Ramsee 21
65428 RÜSSELSHEIM
Tel: 06142/ 1 22 70

SINDELFINGEN

Bleichmühlestr. 11/2
71065 SINDELFINGEN
Tel: 07031/ 87 31 33
Fax: 07031/ 87 90 75
Stan: Eyachstr. 36
71067 SINDELFINGEN
Tel: 07031/ 87 73 66
Fax: 07031/ 87 90 75
Mob: 0172/ 710 78 05

STUTTGART - ZENTRUM

Heusteigstr. 18
70182 STUTTGART
Tel: 0711/ 6 40 30 40
Tel: 0711/ 6 40 30 49
Fax: 0711/ 6 49 32 78
Stan: Stafflenbergstr. 46
70184 STUTTGART
Tel: 0711/ 1 64 54 71

STUTT. - BAD CANNSTATT

Salacher Str. 35
70527 STUTTGART
Tel: 0711/ 9561919
Fax: 0711/ 9561918

WAIBLINGEN

Marienstr. 16
71532 WAIBLINGEN
Tel: 07151/ 15 2 22
Fax: 07151/ 59 9 00
Stan: Lenzhalde 18
71532 WAIBLINGEN
Tel: 07151/ 98 16 104

WUPPERTAL

Am Deckershäuschen 94
42111 WUPPERTAL
Tel: 0202/ 30 10 89
Fax: 0202/ 30 61 45

NJEMAČKA PASTVA

GERETSRIED

Johann-Sebastian-Bach-Str. 2
82538 GERETSRIED
Tel: 08171/ 315 96
Fax: 08171/ 38 04 79
Tel: 08171/ 38 04 76 stan

ITALIA

Iz HR: 0039 birati 0 od gradskog predbroja

RIM

Collegio "Antoniano"
Via Merulana 124
00185 ROMA
Tel: 06/ 70-373-9 centrala
Fax: 06/ 70-373-614
Fax: 06/ 70-373-716
06/ 70-373-726 Hrvatsko bratstvo
06/ 70-373-768 Jure Hrgović

MOLISE

Piazza N. Neri 4
86030 Acquaviva Collecroce (CB)
Tel: 08/ 75 97 00 16

SLOVENIJA

Iz HR: 00386 ne birati 0 od gradskog
predbroja

LJUBLJANA

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
Tel: 01/ 24 29 322
Fax: 01/ 24 29 323
Tel: 01/ 24 29 300 samostan

ENGLIESKA

Iz HR: pozivni 0044

LONDON

17 Boutflower Road
London, SW11 1RE, UK
Tel/Fax: 0/ 207 2233 530

CANADA

Iz HR: pozivni 001

VANCOUVER

3105 E. 1st Avenue
VANCOUVER - B. C., V5M 1B6
Tel: 604/ 253-2089
Fax: 604/ 254-5198

USA

Iz Hrvatske pozivni broj 001

SAN JOSE

901 Lincoln Avenue
S. JOSE, California 95126
Tel: 408/ 279-0279
Fax: 408/ 292-5868

SAMOSTANI

IMOTSKI

21260 IMOTSKI
Fra Stjepana Vrljića 21
Tel: 021/ 841-178
671-077
Fax: 021/ 671-070

KARIN

23452 KARIN
Tel: 023/ 687-613
687-621

KNIN

22300 KNIN
Zvonimirova 46
Tel: 022/ 660-160
Fax: 022/ 660-046

MAKARSKA

21300 MAKARSKA
Franjevač ki put 1
Tel.: 021/ 612-259 samostan
Tel: 021/ 616-681 gvardijan
Fax: 021/ 616-681
Tel/fax: 021/ 611-416

OMIŠ

21310 OMIŠ
Put Skalica 16
Tel: 021/861-083; 862-355
Fax: 021/862-400

SINJ

21250 SINJ
Fratarski prolaz 4
Tel: 021/ 70-70-10 samostan
Tel: 021/ 70-70-17 gvardijan
Fax: 021/ 70-70-20

SPLIT

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 340-190
Fax: 021/ 344-988

Split - Trstenik

21000 SPLIT
Ivana Pl. Zajca bb
Tel: 021/ 541 700
021/ 541 704
Fax: 021/ 580 315

SUMARTIN

21426 SUMARTIN
Tel: 021/ 648-100

ŠIBENIK

22000 ŠIBENIK
Kačićeva 11
Tel/fax: 022/ 217-020

Šibenik - Šubičevac

22000 ŠIBENIK
Bana Ivana Mažuranića 3a
Tel: 022/ 214 294

VISOVAC

22324 DRINOVCI
Tel: 022/ 775-416, 775-700
Fax: 022/ 775-732

ZAGREB

10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
Tel: 01/ 46-60-030; 4660033
Tel/fax: 01/ 46-60-032 gvardijan

ZAOSTROG

21334 ZAOSTROG
Obala hrv. rodoljuba 36
Tel: 021/ 629-200
Tel/fax: 021/ 678-059

ŽIVOGOŠĆE

21329 IGRANE
Tel: 021/ 627-104

ŽUPE

**BAĆINA-Plina Stablina
BAJAGIĆ**

21241 Obrovac Sinjski
Tel: 021/ 839-840

BANJEVCI

Banjevci 196
23302 Stankovci
Tel: 023/ 632-025

BAST - BAŠKA VODA

21320 Baška Voda
Tel: 021/ 620-353

BILICE

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića bb
Tel: 022/ 217-020

BLIZNA

21228 Blizna Donja
Tel: 021/ 897-222

BRIST - samostan Zaoztrog

21202 Lećevica
Tel: 021/ 254-164

BRISTIVICA

21228 Blizna Donja
Tel: 021/ 898-009

BRŠTANOVO

21202 Lećevica
Tel: 021/ 254-164

CRIVAC

21229 Crivac
Tel: 021/ 810-077

ČISTA VELIKA

22214 Čista Velika
Tel: 022/ 489-080

ČVRLJEVO

22323 Unešić
Tel/fax: 022/ 875-093

DANILO

22205 Perković
Tel: 022/ 779-581

DRAŠNICE - Igrane

DRNIŠ

22320 Drniš
Kardinala Utišinovića 14
Tel/fax: 022/ 886-137

DRVENIK - samostan Zaoztrog

DUBRAVA

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića bb
Tel: 022/ 215-902

DUBRAVICE

22222 Skradin
Tel: 022/ 775-477

GALA

21241 Obrovac/Sinjski
Tel/fax: 021/ 839-999

GRAB

21242 Grab
Tel: 021/ 828-064

GRAČAC

Kneza Branimira 1
23440 Gračac
Tel: 023/ 773-090

GRADAC Drniški

22322 Ružić
Tel: 022/ 872-781

GRADAC n/m

21330 Gradac
Tel: 021/ 697-588

HRVACE

21233 Hrvace
Tel: 021/ 829-222

IGRANE

21329 Igrane
Tel: 021/ 627-874

IMOTSKI - samostan

KADINA GLAVICA

22320 Drniš
Kard. Utišinovića 14
Tel: 022/ 887-820

KARIN - samostan

KIJEVO

22310 Kijevo
Tel/Fax: 022/ 681-015

KLJACI

22322 Ružić
Tel: 022/ 874-111

**KNIN - samostan
KONJEVATE**

22221 Lozovac
Tel: 022/ 778-855

KOZICA

21274 Kozica
Tel: 021/ 609-230

KRUŠEVO

23450 Obrovac
Tel: 023/ 636-411

LABIN - PRGOMET

21201 Prgomet
Tel: 021/ 805-003

LEĆEVICA

21202 Lećevica
Tel: 021/ 250-055

LIŠANE

23303 Lišane Ostrovičke
Tel: 023/ 661-015

LOVINAC - Gračac

LOVREĆ

21257 Lovreć
Tel: 021/ 723-255

METKOVIĆ

20350 Metković
Ante Gabrića 27
Tel/Fax: 020/ 681-818

MILJEVCI

22324 Drinovci/Miljevci
Tel/Fax: 022/ 882-055

MIRLOVIĆ

22323 Unešić
Tel: 022/ 869-800

NEVEST

22323 Unešić
Tel: 022/ 860-829

OGORJE

21206 Ogorje
Tel: 021/ 663-106

OTOK

21238 Otok Dalmatinski
Tel/Fax: 021/ 834-144

PERKOVIĆ

22205 Perković
Tel: 022/ 772-333

PIRAMATOVCI

22222 Skradin
Tel: 022/ 767-605

PLINA - STABLINA

20340 Ploče, p.p. 59
Tel: 020/ 679-420

PODACI - samostan Zaoztrog

PODBABLJE

21262 Kamenmost
Tel: 021/ 848-475

POTRAVLJE

21233 Hrvace
Tel: 021/ 818-555

PRIMORSKI DOLAC

21227 Primorski Dolac
Tel: 021/ 899-390

PROLOŽAC

21264 Proložac
Tel: 021/ 846-025

PROMINA

22303 Oklaj
Tel: 022/ 881-306

PRUGOVO

21231 Klis
Tel: 021/ 253-053

RADOŠIĆ - Lećevica

RUNOVIĆI

21261 Runovići
Tel: 021/ 849-000
Fax: 021/ 670-512

RUPE

22222 Skradin
Tel: 022/ 775-477

SINJ - samostan

21250 Sinj
Tel: 021/ 823-100; 70-70-41

SIVERIĆ

22321 Siverić
Tel: 022/ 885-416

SLIVNO

21272 Slivno
Tel/fax: 021/ 855-100

SPLIT - samostan

21000 SPLIT
Tel/Fax: 021/ 343-586

STANKOVCI

23422 Stankovci
Tel: 023/ 380-071

STAŠEVICA

20345 Staševica
Tel: 020/ 695-200

STUDENCI

21265 Studenci
Tel/fax: 021/ 725-506
Tel: 021/ 725-487

SUMARTIN - samostan

ŠIBENIK - CRNICA

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića bb
Tel: 022/ 217-020

ŠIBENIK - METERIZE

22000 Šibenik
Trg sv. Jeronima 1
Tel: 022/ 332-043

ŠIBENIK - ŠUBIČEVAC

22000 Šibenik
Bana Ivana Mažuranića 3a
Tel: 022/ 214-294

ŠIBENIK - VAROŠ

22000 Šibenik
Fra Stjepana Zlatovića 14
Tel: 022/ 212-577

TUČEPI

Podgradac 2
21325 Tučepi
Tel: 021/ 623-251

TURJACI

21230 Sinj, p.p. 76
Tel: 021/ 836-100

UGLJANE

21243 Ugljane
Tel: 021/ 813-001

UNEŠIĆ

22323 Unešić
Tel: 022/ 860-800

VELIKO BRDO

21300 Makarska
Franjevački put 1
Tel: 021/ 612-259

VINJANI

21260 Imotski
Tel: 021/ 841-791

VRGORAC

21276 Vrgorac
Splitska 23
Tel: 021/ 674-212

VRLIKA

21236 Vrlika
Tel/Fax: 021/ 827-200

VRPOLJE

22300 KNIN
Tomislavova 172
Tel: 022/ 662-270

ZAGREB - samostan

10000 ZAGREB
Tel/Fax: 01/466-05-55

ZAOSTROG - samostan

ZAVOJANE - Kozica

ZLOPOLJE - Ogorje

ZMIJAVCI

21266 Zmijavci
Tel: 021/ 840-148

ŽIVOGOŠĆE - samostan